EVALUATIES NASCHOLING

2018-2019

Vrij CLB Netwerk

Inhoud

Instapbegeleiding voor nieuwe medewerkers 5
BASISOPLEIDINGEN VOOR ALLE MEDEWERKERS 8
Kansenbevordering 8
Beroepsgeheim, deontologie en dilemmatraining 9
Onderwijsloopbaanbegeleiding voor alle (nieuwe) medewerkers 12
Kapstokken bij een handelingsgericht diagnostisch traject 13
Integrale Jeugdhulp 15
Kennismaking met systematische contactmomenten – Zelfzorg 16
PROFESSIONALISERING 18
Werken met (moslim)jongeren in een diverse samenleving 18
Identiteitsontwikkeling bij moslimjongeren 18
Halal of niet? Vragen omtrent islam en onderwijs in Vlaanderen 19
'Maar ik ben geen meisje!' Begeleiding van transgender leerlingen 20
Omgaan met kindermishandeling 22
Supervisie omgaan met kindermishandeling 24
Omgaan met problematische en verontrustende opvoedingssituaties binnen IJH met Signs of Safety als kader 25
Praten met leerlingen die suïcidegedachten hebben 26
Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag op school: het Vlaggensysteem van Sensoa 26
Buiten de lijnen: omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag bij bijzondere doelgroepen 28
Creatief met jonge kinderen communiceren 29
Supervisie creatief met jonge kinderen communiceren 30
Ouders als partner. A bridge over troubled water 31
'Nieuwe autoriteit' en 'geweldloos verzet' 32
Praten en advies geven over voeding en beweging, hoe doe je dat? 33
Opvang en nazorg bij schokkende gebeurtenissen 34
..... 35
Gedragsgerichte leerlingenbegeleiding in het HGW-kader: 1e jaar 35
Gedragsgerichte leerlingenbegeleiding in het HGW-kader: 3e jaar 36
Oplossingsgericht werken: 1e jaar 38
Oplossingsgericht werken: 2e jaar 38
Co-ouderschap en nieuw samengestelde gezinnen 38

Internet- en gameverslaving 40
Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding 42
Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding: een opfrissing 44
Dilemmatraining, morele oordeelsvorming in de praktijk 45
Workshop 'Een model van polarisatiemanagement' 45
Verdieping leerlingen met specifieke noden 46
Stand van zaken M-decreet - ondersteuningsmodel 47
Hoe ziet het GC in het basisonderwijs eruit en hoe gaan we verder? 48
De gemeenschappelijke curricula in het secundair onderwijs 52
Kwaliteitsvolle studiekeuzetrajecten op school 53
Wetgeving gewoon secundair onderwijs & uitrol duaal leren 54
Onderwijsloopbaanbegeleiding in de hedendaagse CLB-praktijk: modernisering secundair onderwijs 55
MANAGEMENT 60
CLB biedt een warm en laagdrempelig onthaal aan cliënten van etnisch-cultureel diverse afkomst 60
LARS-coaches 61
Basisopleiding kwaliteitszorg 62
Gebruik van kleine brandblusapparaten 63
Terugkomdag preventiemedewerkers 64
Opleiding vertrouwenspersonen 65
Supervisie vertrouwenspersonen 65
Startpakket voor nieuwe CLB-directies 66

INSTAPBEGELEIDING VOOR NIEUWE MEDEWERKERS

Evaluatie 'Instapbegeleiding voor nieuwe medewerkers' reeks 1 (Schaarbeek, 11 en 26 september 2018 – 181901A1)

Aantal deelnemers: 72

Aantal respondenten: 60

Aantal evaluaties: 110

Gemiddeld waarderingscijfer: 6,4/10

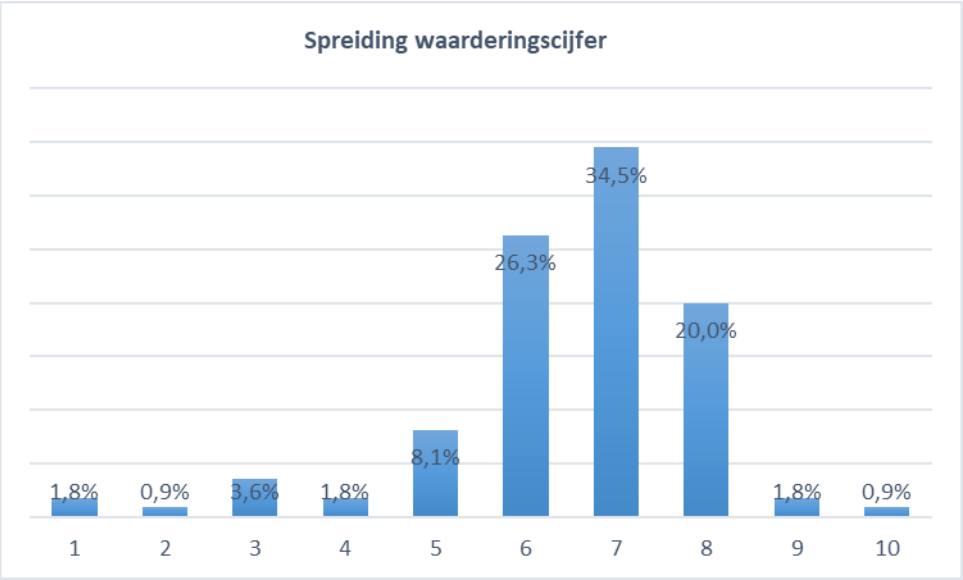

Figuur 1. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Instapbegeleiding voor nieuwe medewerkers – reeks 1, Schaarbeek" (181901A1)

De eerste dag van de instapbegeleiding voor nieuwe medewerkers handelde over de algemene werking van het CLB. Men kreeg een duidelijk beeld over de waarden en normen van Vrij CLB Netwerk, de taken van een CLB-medewerker, visie, beroepsgeheim, personeelsinformatie … Voor nieuwe CLB-medewerkers was dit goede en interessante basisinformatie om mee van start te gaan op een CLB. Voor anderen was het vooral herhaling, doch een nuttige opfrissing.

Deze eerste dag werd verzorgd door 3 ervaren en aangename sprekers die de nodige expertise bezaten. Kennisoverdracht via hoorcollege was door de grote groep de beste werkvorm. Het overleggen in teams over bepaalde vraagstukken was interessant en nuttig. Toch mocht het nog interactiever zijn door bijvoorbeeld meer casusbespreking. Aan het einde van de dag was het moeilijk om te blijven opletten door de hoeveelheid informatie en de drukte in de zaal.

De informatie werd kort, duidelijk en overzichtelijk gepresenteerd in een powerpoint. Zo konden de deelnemers gemakkelijk volgen en noteren. Bovendien is het een handig naslagwerk. Men vraagt ook naar de digitale versie aangezien sommige afgedrukte slides niet altijd even leesbaar waren (te klein).

De tweede dag van de instapbegeleiding voor nieuwe medewerkers handelde over verschillende topics zoals OLB, M-decreet, ICF, HGW, specifieke onderwijsbehoeften, kansenbevordering… Door de grote groep was er ook nu weinig ruimte voor interactieve werkvormen waardoor het zeer theoretisch en monotoon overkwam. De interactie aan de hand van de smartphone vond men wel leuk gedaan.

De verschillende sprekers kwamen zeer duidelijk, bekwaam en ervaren over. De syllabus biedt een globaal en beknopt overzicht van de behandelde onderwerpen en is handig om mee te nemen en later raad te plegen.

Er was een veelheid aan informatie maar inhoudelijk bleven de onderwerpen vrij oppervlakkig. Veel thema's werden kort aangehaald maar te weinig verdiept. De meeste deelnemers deden dan ook weinig nieuwe kennis op. Ze kijken nu vooral uit naar de verdiepende basisvormingen die voor hen worden ingericht.

<u>Evaluatie 'Instapbegeleiding voor nieuwe medewerkers' reeks 2 (Schaarbeek, 10 en 22 januari 2018 – 181901A2)</u>

Aantal deelnemers: 46

Aantal respondenten: 37

Aantal evaluaties: 71

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,0/10

Tijdens de eerste dag kregen de deelnemers veel theoretische kennis mee over de geschiedenis, missie, visie, waarden, organisatiestructuur … Vooral voor de beginnende CLB-medewerker was dit interessante informatie waarbij men veel heeft bijgeleerd. Voor de anderen waren er reeds veel zaken gekend, doch verworven ook zij nog nieuwe kennis of werden sommige zaken opgefrist. Vooral het deel over hoe de CLB-medewerker als professional in CLB wil staan (focus op dromen t.o.v. focus op problemen) was heel inspirerend en neemt iedereen zeker mee.

De drie sprekers hadden veel ervaring en konden hun leerstof ook op een aangename manier overbrengen. Het gebruik van casusmateriaal was een meerwaarde, alsook de ruimte voor de nodige interactie. Er werd wel heel veel info op korte tijd gegeven, wat de dag vrij vermoeiend maakte.

De slides zijn handig om te volgen en bij te noteren. Het lettertype mag hierbij wel iets groter. Een andere suggestie is om in de toekomst een uitgeschreven tekst in de vorm van een welkomstcursus te voorzien. Dat zou dan een handig naslagwerk zijn.

Tijdens de tweede dag 2 werden er verschillende onderwerpen behandeld zoals HGW, M-decreet, OLB, kansarmoede, … De inhoud vond men meer toepasbaar en praktisch als de eerste dag. Doch was het ook hier voor velen een herhaling van gekende zaken. Men miste het werken met concrete casussen. Nu bleef alles vrij schools en eentonig. Er werd nu ook heel veel info op korte tijd gegeven waardoor er nog weinig kans of uitnodiging tot vragen was.

Men miste de nodig verdieping van de aangehaalde onderwerpen. Men hoopt dit wel terug te vinden in de basisopleidingen die voor beginnende medewerkers worden georganiseerd.

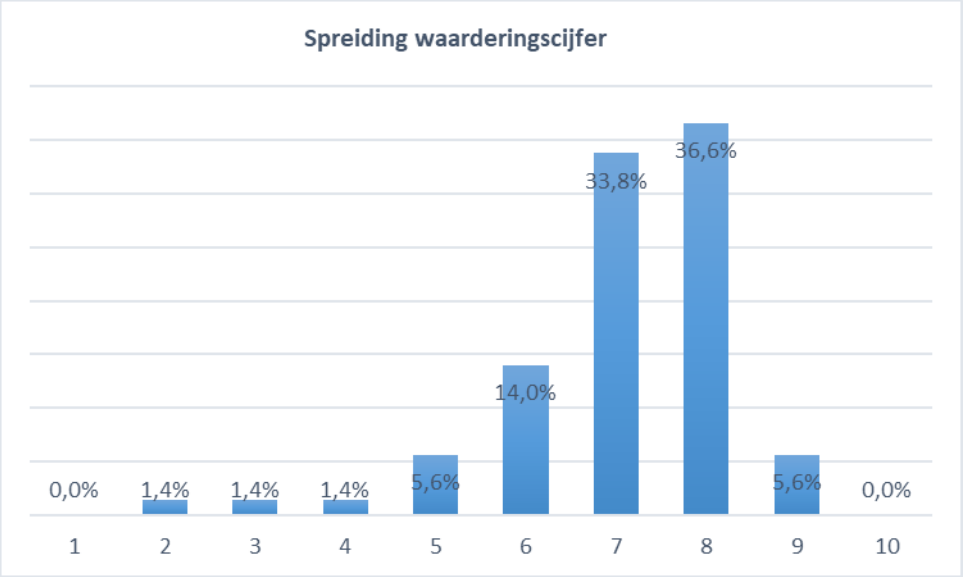

Figuur 2. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Instapbegeleiding voor nieuwe medewerkers – reeks 2, Schaarbeek" (181901A2)

BASISOPLEIDINGEN VOOR ALLE MEDEWERKERS

Kansenbevordering

Evaluatie 'Kansenbevordering' (Schaarbeek; 27 november 2018, inleefdag en 5 februari 2019 – 181902A)

Dag 1

Aantal deelnemers: 11

Aantal respondenten: 9

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,5/10

Tijdens deze basisvorming kregen de deelnemers tijdens de eerste dag een aantal zinvolle theoretische kaders aangereikt rond armoede. Dit werd aangevuld met getuigenissen van mensen in armoede, de 'ervaringsdeskundigen'. Dit was zeker een meerwaarde ter bewustmaking van de vele problemen rond armoede en de vele levensgebieden waarop armoede een invloed heeft. De interactie met de doelgroep maakte deze dag heel persoonlijk, boeiend en interessant.

De vorming gaf enkele concrete handvaten en tips om mee te nemen naar de praktijk. Toch verwacht men van de volgende 2 dagen nog meer handvaten voor de CLB-praktijk.

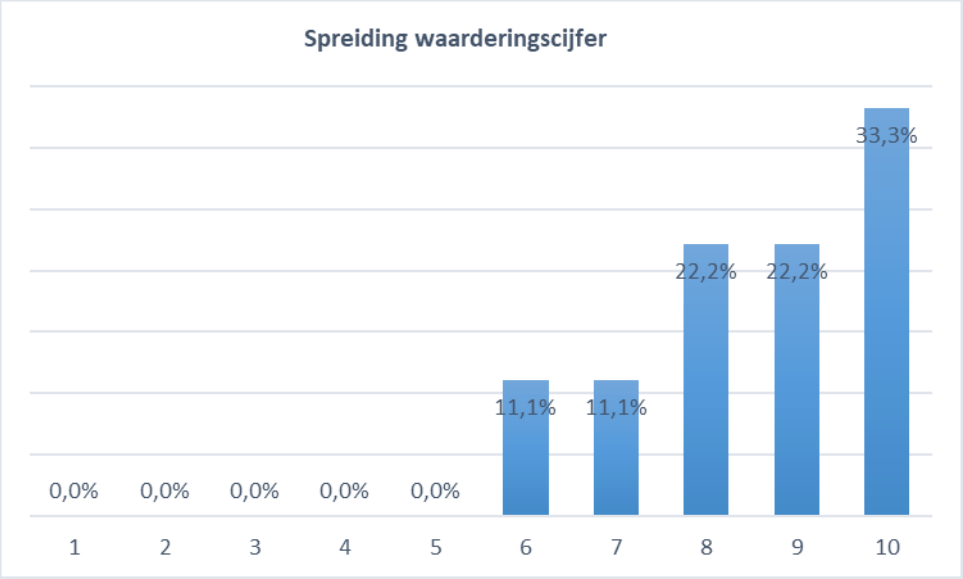

Figuur 3. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Kansenbevordering – dag 1" (181902A)

Dag 3

Aantal deelnemers: 11

Aantal respondenten: 8

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,6/10

Tijdens de derde dag werden ervaringen tussen de deelnemers uitgewisseld van de inleefdag. De deelnemers kozen immers zelf een organisatie uit het lokale netwerk en draaiden hier een dag in mee. Door deze uitwisseling werd het een zeer interactieve dag. Marleen speelde goed in op hetgeen er in de groep werd gezegd. Door de uitwisseling was er wel weinig didactisch materiaal en ook veel herhaling. Hierdoor werd dag 1 beter bevonden dan dag 2 (komt ook tot uiting in het gemiddeld waarderingscijfer).

Ook de specifieke CLB-opdrachten ten aanzien van de prioritaire doelgroepen kwamen tijdens deze derde dag aan bod. Men kreeg een uitgebreide bronnenlijst wat zeer wenselijk en nuttig is voor de praktijk. Men heeft voorlopig voldoende informatie gekregen om mee verder te kunnen.

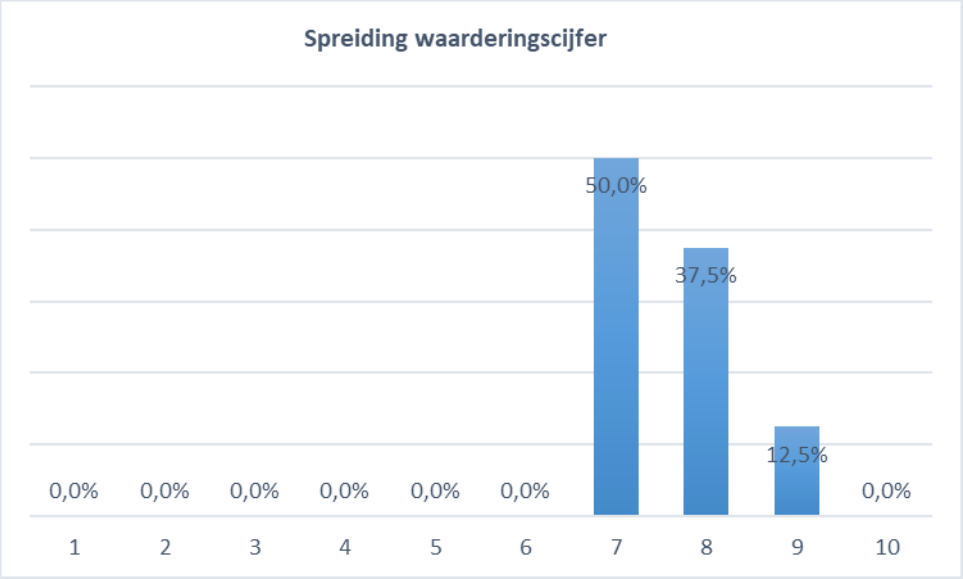

Figuur 4. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Kansenbevordering – dag 3" (181902A)

Beroepsgeheim, deontologie en dilemmatraining

Evaluatie 'Beroepsgeheim, deontologie en dilemmatraining (Schaarbeek, 11 oktober 2018, 31 januari 2019, 13 december 2018, 24 januari 2019 – 181902B)

Dag 1

Aantal deelnemers: 17

Aantal respondenten: 14

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,9/10

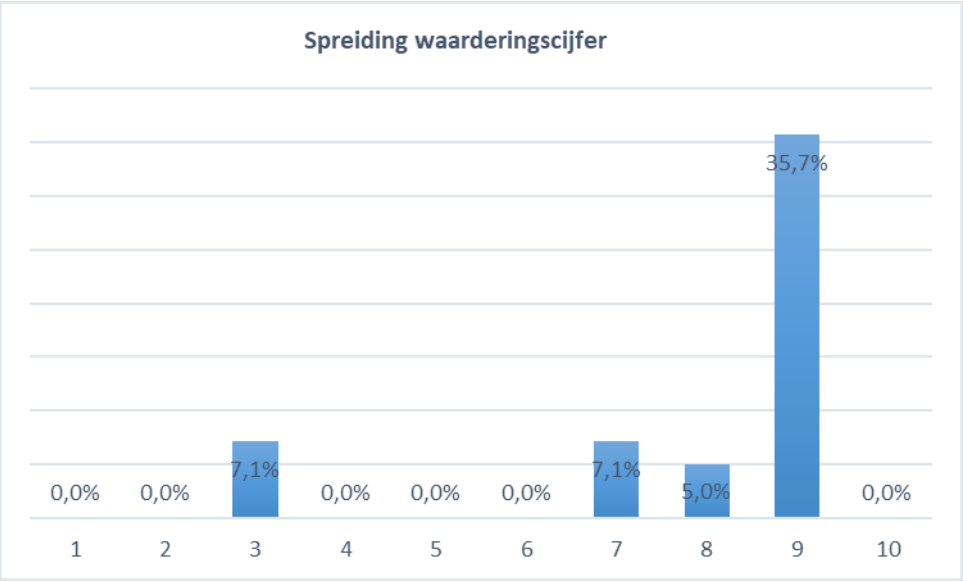

Figuur 5. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Beroepsgeheim, deontologie en dilemmatraining – dag 1" (181902B)

Tijdens de eerste dag werden de verschillende soorten ouderlijk gezag besproken. Ook de principes van bekwaamheid van de leerling kwamen aan bod, én de implicaties hiervan voor de CLB-praktijk. De gehanteerde werkvorm hierbij was prima: theorie werd aangevuld met praktijkvoorbeelden en inoefening aan de hand van casussen. Zo bleef de aandacht bij de toch vrij droge materie en werd het op geen enkel moment vermoeiend. Ook de spreker zorgde met haar enthousiaste en bevlogen manier van lesgeven hiervoor. Ze heeft bovendien heel veel kennis van zaken en kan steeds met de nodige expertise antwoord geven op de vragen die uit het werkveld komen. Voor één iemand was het echter te weinig interactief en vernieuwend.

Dag 2

Wegens ziekte van de spreker werd dag 2 op 8 november 2018 uitgesteld naar 31 januari 2019.

Aantal deelnemers: 15

Aantal respondenten: 7

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

Nascholing werd uitgesteld omwille van ziekte van de spreker. Deze dag kwam uiteindelijk als laatste in de reeks van 4 dagen. Tijdens deze dag werd er ingegaan op de verschillende regelgeving die van toepassing is op de CLB-praktijk. Er werd ook ingegaan op jongeren in problemen in het IJH-landschap. De lesgever kon de interessante maar zware inhoud boeiend overbrengen en werd hierbij ondersteund door een goede powerpoint. Men vindt de gegeven informatie heel nuttig en interessant voor iedere CLB-medewerker. Een herhaling op regelmatige tijdstippen is wenselijk, ook bij veranderingen in de wetgeving is opvolging nodig.

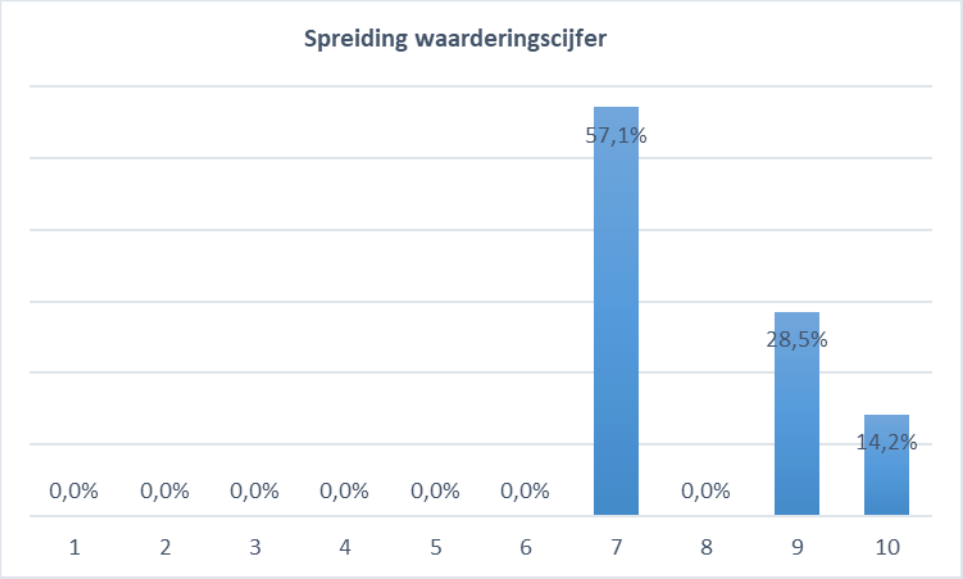

Figuur 6. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Beroepsgeheim, deontologie en dilemmatraining – dag 2" (181902B)

Dag 3

Aantal deelnemers: 15

Aantal respondenten: 12

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

Tijdens deze derde dag van de basisopleiding werd het beroepsgeheim van de CLB-medewerker toegelicht. De deelnemers deden nieuwe kennis op en andere gekende zaken werden opgefrist. De lesgeefster sprak met veel kennis van zaken en gaf heel veel duidelijke informatie op korte tijd. Hierdoor werd het in de namiddag wel lang en vermoeiend. Men suggereert om theorie en casussen ook meer af te wisselen.

Zowel de powerpoint als de extra folders en overzichtjes zijn handig om op terug te vallen.

Men vindt het een belangrijke en boeiende vorming die voor elke beginnende medewerker een verplichting zou moeten zijn.

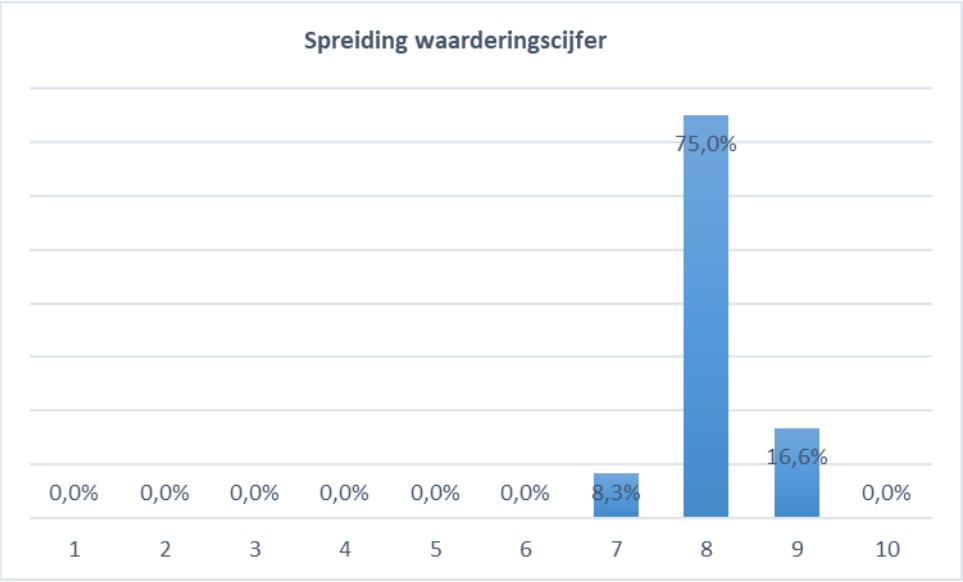

Figuur 7. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Beroepsgeheim, deontologie en dilemmatraining – dag 3" (181902B)

Dag 4

Aantal deelnemers: 12

De laatste dag van deze vierdaagse vorming handelde over dilemmatraining, waarbij de CLB-medewerkers manieren leerden om beter, oordeelkundiger en gewetensvoller bepaalde acties uit te voeren. De spreker, Kris Stas, was zeer aangenaam en bezat veel know how in de materie. De gehanteerde werkvorm, collegiaal overleg en casusbespreking in beperkte groep, vond men prima. Voor sommigen is het denkkader en de aangeleerde methodiek bruikbaar in de praktijk, anderen vinden dit minder haalbaar voor in het werkveld.

Onderwijsloopbaanbegeleiding voor alle (nieuwe) medewerkers

Evaluatie 'Onderwijsloopbaanbegeleiding van leerlingen zonder en met specifieke noden' (Schaarbeek, 31 januari 2019 en 7 februari 2019 – 181902C)

Aantal deelnemers: 28

Aantal respondenten: 19

Gemiddeld waarderingscijfer: 6,5/10

Deze nascholing werd in de nascholingsbrochure geplaatst onder de basisopleidingen, vooral bedoeld voor beginnende medewerkers of medewerkers die een opfrissing wensen. Toch daagden ook veel CLB'ers op met veel kennis van zaken rond OLB. Voor hen waren veel zaken herhaling. De beginnende medewerkers vonden het een zinvolle basisvorming met een aangename spreker met kennis van zaken.

Men kreeg een theoretische uitleg over de verschillende keuzemodellen en ook de OLB materialen werden besproken.

Er was ook nog een tweede spreker waarvan men een uitgebreide uitleg kreeg over onderwijskiezer. Het overlopen van de mogelijkheden en tools van onderwijskiezer was heel zinvol en men deed hierbij een aantal boeiende inzichten op. Soms was de uitleg wel wat langdradig. De uitleg over de hervorming van het secundair onderwijs vond men zeer positief.

Men vond de voorbeelden die ter verduidelijking gebruikt werden niet echt gepast. Zo werd er nogal veralgemenend gedaan over mensen met een andere etnische achtergrond.

De tweede dag van deze vorming was gericht op leerlingen met specifieke noden. Er werd vooral basisinformatie gegeven, zodat de inhoud voor velen eerder een opfrissing was. Toch deden de deelnemers nog een aantal nieuwe inzichten op tijdens de nascholing. Men had echter gehoopt meer praktisch materiaal mee te krijgen waar men in de dagelijkse praktijk iets mee is. De expertise van de spreker, Tine Gheysen, wordt zeker bevestigd. Zij heeft zeer veel kennis en brengt ook zeer veel informatie over. Helaas was zij weinig gestructureerd en bracht zij vooral een monoloog waarbij er weinig interactie of variatie in werkvorm aanwezig was. Dit was voor de groep vermoeiend om de aandacht erbij te houden en deze verslapte ook naar het einde van de dag.

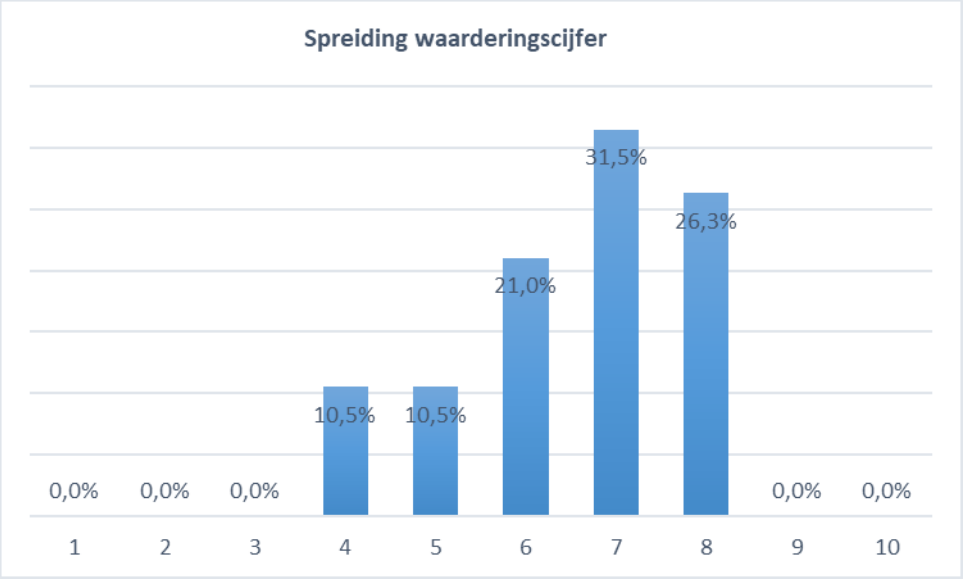

Figuur 8. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "OLB van leerlingen zonder en met specifieke noden" (181902C)

Kapstokken bij een handelingsgericht diagnostisch traject

Evaluatie 'Kapstokken bij een handelingsgericht diagnostisch traject' (Schaarbeek, 13 november en 11 december 2018 – 181902D)

Aantal deelnemers: 47

Aantal respondenten: 40

Gemiddeld waarderingscijfer: 6,6/10

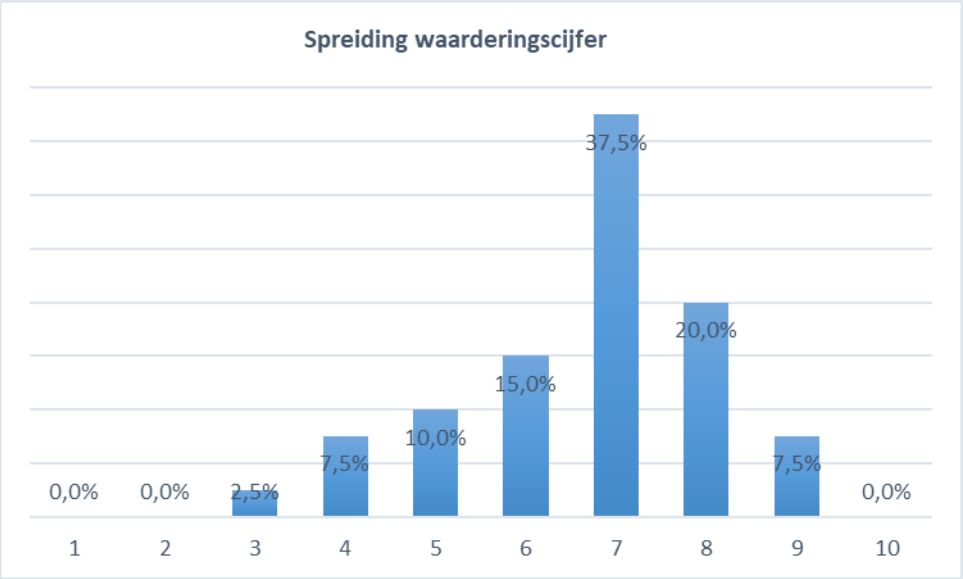

Figuur 9. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Kapstokken bij een handelingsgericht diagnostisch traject" (181902D)

Tijdens de eerste dag kregen de deelnemers een introductie in handelingsgericht werken, faire diagnostiek en ICF-CY. Er werd vooral basisinformatie gegeven wat voor de meeste nieuwe medewerkers nuttig was. Voor de medewerkers die al langere tijd in het werkveld staan was het vooral veel herhaling van gekende zaken. Sommigen vonden het wel fijn en handig dat alles nog eens goed werd opgefrist, voor anderen was het dan weer tijdsverlies.

De combinatie van theoretisch kader en oefeningen vond men een prima werkvorm. De zaken werden duidelijk uitgelegd door een team dat vertrouwd was met deze vrij droge materie. Toch had er meer interactie en meer praktische tools mogen zijn om de dag minder langdradig te maken. Vooral in de namiddag werd het didactisch minder goed gebracht en was het moeilijk om de aandacht erbij te houden. Ook de groep was iets te groot waardoor de betrokkenheid bij de deelnemers minder was.

De tweede dag was praktischer van aard en dus ook bruikbaarder. De sprekers, met kennis van zaken, waren aangenaam om naar te luisteren en wisselden elkaar af. Ze combineerden theorie met casusbesprekingen en oefeningen in groepjes.

De groep kreeg ook veel materialen (syllabus, kapstokken, werkbladen, protocollen) aangeboden waarmee men in de praktijk aan de slag kan gaan. Tijdens de vorming werd er vaak de link gelegd naar de website van Prodia. Dit zorgde bij de groep ook voor zekerheid dat er na de vorming nog ondersteuning is.

Integrale Jeugdhulp

Evaluatie 'Integrale Jeugdhulp' (Schaarbeek, 19 en 28 maart 2019 – 181902E)

Dag 1

Aantal deelnemers: 20

Aantal respondenten: 19

Gemiddeld waarderingscijfer: 3,6/10

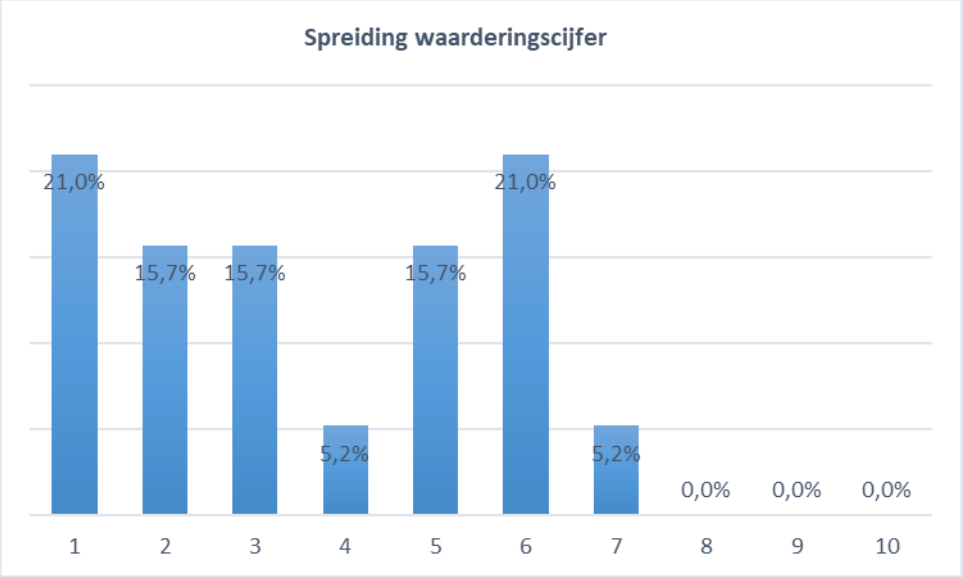

Figuur 10. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Integrale Jeugdhulp – dag 1" (181902AE)

Dag 2

Aantal deelnemers: 23

Aantal respondenten: 13

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,3/10

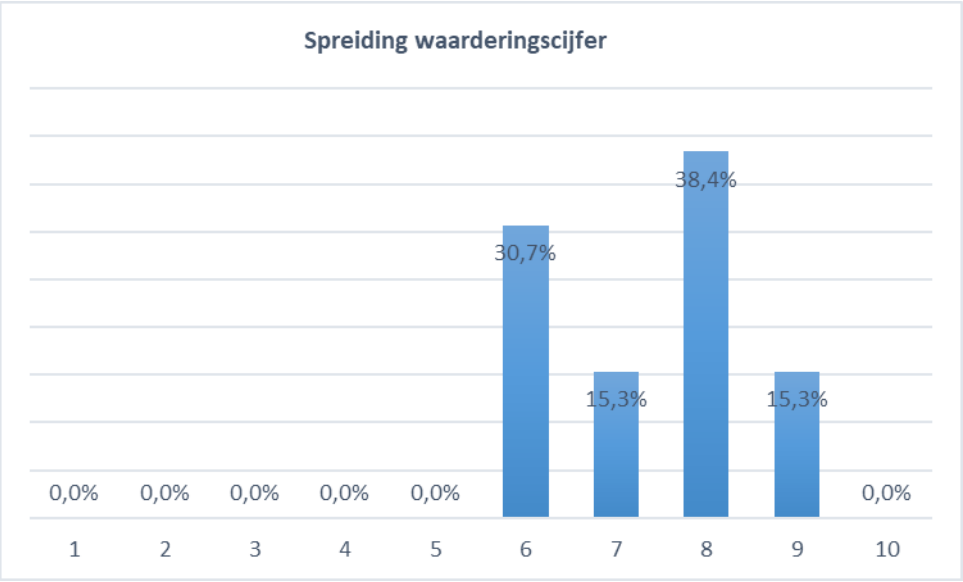

Figuur 11. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Integrale Jeugdhulp – dag 2" (181902AE)

Deze tweedaagse vorming handelde over de basis van Integrale Jeugdhulp en wat dit betekent in de dagelijkse praktijk. De deelnemers waren na afloop van vooral de eerste dag van de nascholing niet enthousiast. Men miste veelal het globale kader, er was te weinig structuur en overzicht voor een goede basisopleiding. Hier en daar werden een aantal interessante zaken aangehaald maar het was te chaotisch om goed te volgen. Ook de opbouw van de slides was weinig gestructureerd. Ook de werkvorm was ondermaats. Het was vooral doceren van theorie wat vrij eentonig overkwam. Jammer dat er geen ruimte was voor meer actieve werkvormen (filmpjes, voorbeeldcasussen,…) Dit was een gemiste kans. Bovendien zat de spreker, die zeker inhoudelijk sterk is en veel te bieden heeft, gedurende de hele vorming achter haar laptop neer, wat niet echt enthousiast overkwam. Men had ook liever nog meer praktijkvoorbeelden gehoord, nu bleef het allemaal nog vrij theoretisch.

De tweede dag werd positiever geëvalueerd. De deelnemers kregen een beter beeld van wat verontrusting precies inhoudt en hoe men er als CLB-medewerker, rekening houdend met de wetgeving, mee kan omgaan. De enthousiaste en boeiende spreker had voldoende kennis over wetgeving en regelgeving. Het was een goed opgebouwde presentatie die op een heldere manier een aantal topics aanbracht. De spreker gebruikte daarbij een duidelijke powerpoint tijdens haar uiteenzetting. De werkvorm was vooral kennisoverdracht met een aantal voorbeeldcasussen. Men miste hierbij wel de nodige interactie om de aandacht een hele dag erbij te houden.

Kennismaking met systematische contactmomenten – Zelfzorg

Evaluatie 'Kennismaking met systematische contactmomenten' (Schaarbeek, 14 mei 2019 2019 – 181902F)

Aantal deelnemers: 7

Aantal respondenten: 2

Gemiddeld waarderingscijfer: 4,5/10

In de voormiddag zaten de deelnemers van deze nascholing samen met de ambassadeurs van Toernee Vital in het kader van basisvorming zelfzorg. In de namiddag maakten ze kennis met de systematische contactmomenten, keken ze naar de ruimere betekenis ervan en hoe deze een plaats krijgen binnen de opvolging van de individuele leerling en de doelstellingen die men hiermee wil bereiken. Deze nascholing werd beperkt geëvalueerd.

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat het deel rond zelfzorg in de namiddag aan bod kwam, en het deel rond de contactmomenten in de voormiddag. Dit werd door de 2 sprekers omgewisseld, omwille van agenda's en een uitgestelde terugkomdag preventiemedewerkers in het kader van Toernee Vital. Men vond het jammer dat men van deze wissel niet op de hoogte werd gebracht. Men vond de uitleg van Toernee Vital wel interessant en de spreker had veel kennis van zaken. Maar voor de deelnemers was het weinig meerwaarde en vrij theoretisch.

In de namiddag was het vooral een basisvorming met een opsomming van de contactmomenten, goed voor beginnende medewerkers. In de groep zaten echter ook ervaren CLB-medewerkers van de medische discipline. Voor hen was dit herhaling en weinig inhoudelijk.

PROFESSIONALISERING

Werken met (moslim)jongeren in een diverse samenleving

Evaluatie 'Werken met (moslim)jongeren in een diverse samenleving' (Schaarbeek, 12 februari 2019 – 181903A)

Aantal deelnemers: 19

Aantal respondenten: 14

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,8/10

Tijdens deze nascholing werden een aantal sleutels aangereikt om in een onderwijs- en CLB-context op een positieve manier om te gaan met diversiteit. De deelnemers kregen interessante nieuw theoretische kaders mee, alsook nieuwe technieken zoals bijvoorbeeld de techniek van GLASSWERFF om niet te culturaliseren. De werkvorm, theorie en casusbesprekingen, vond men prima. Ook de combinatie van 2 sprekers was zeer interessant. Het materiaal dat werd meegegeven was zeker nuttig.

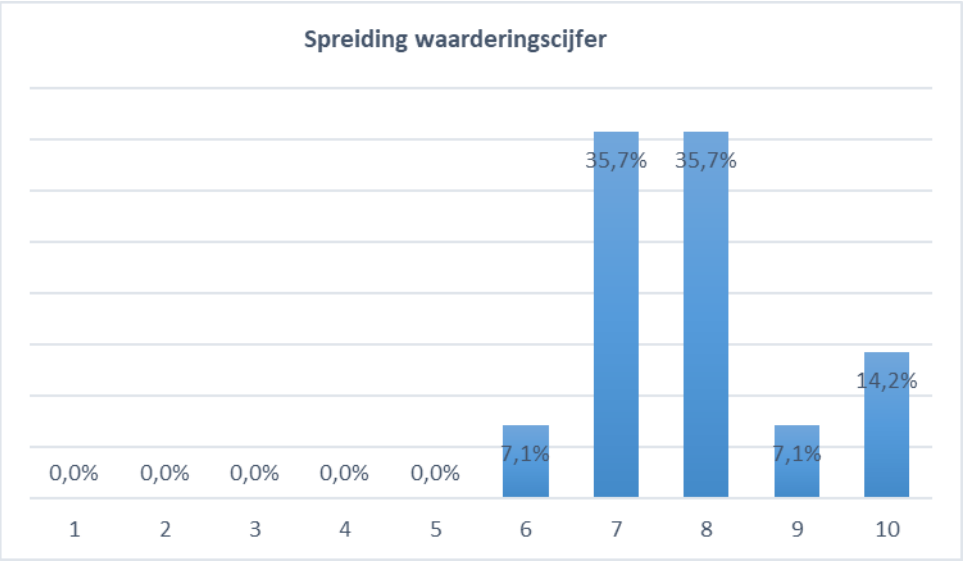

Figuur 12. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Werken met (moslim)jongeren in een diverse samenleving" (181903A)

Identiteitsontwikkeling bij moslimjongeren

Evaluatie 'Identiteitsontwikkeling bij moslimjongeren' (Gent, 12 oktober 2018 – 181903B)

Aantal deelnemers: 17

Aantal respondenten: 9

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,1/10

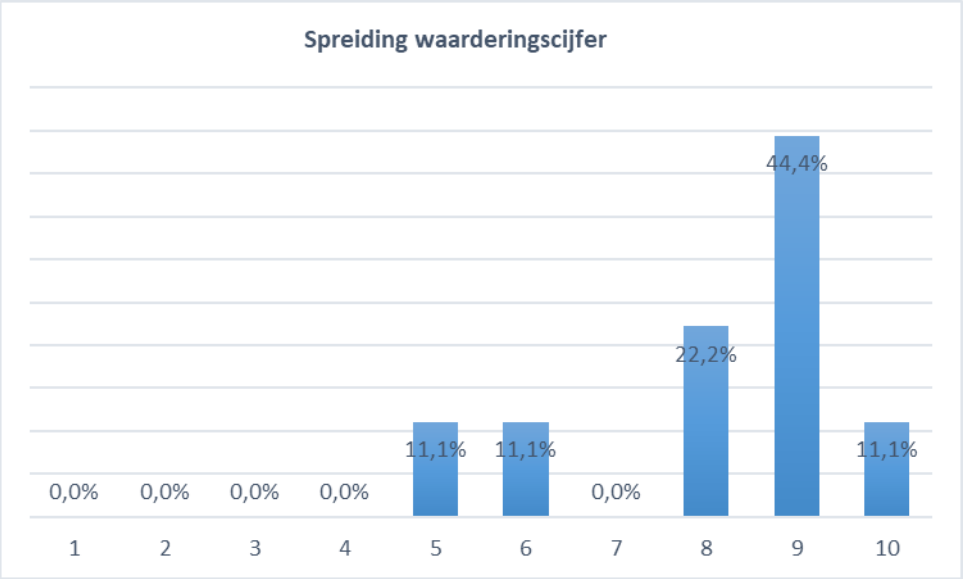

Figuur 13. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Identiteitsontwikkeling bij moslimjongeren" (181903B)

Khadija Aznag gaf inzicht in een brede context waarin moslimjongeren opgroeien en die een impact hebben op hun identiteitsontwikkeling. Er werd een nieuw denkkader aangebracht om concrete situaties te beoordelen. De deelnemers deden nieuwe en verrijkende inzichten op zoals de kennis over wat precies de islam inhoudt. De boeiende spreekster nam de deelnemers op sleeptouw, ze werden actief betrokken en geprikkeld. Het was dus een boeiende en interessante vorming maar sommigen vonden het weinig bruikbaar voor de CLB-praktijk. Een powerpoint wordt nog bezorgd, maar is interessanter om tijdens de vorming te hebben voor structuur en notities bij te houden.

Halal of niet? Vragen omtrent islam en onderwijs in Vlaanderen

Evaluatie 'Halal of niet? Vragen omtrent islam en onderwijs in Vlaanderen' (Brussel, 13 maart 2019 – 181903C)

Aantal deelnemers: 35

Aantal respondenten: 25

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

Tijdens deze nascholing ging het vooral om de vraag: in hoeverre hou je rekening met de islam op school? Drie verschillende sprekers kwamen aan bod. In de voormiddag gaven imam Khalid Benhaddou

en Emilie Le Roi heel wat tips en bruikbare adviezen. In de namiddag kwam Chris Wyns aan bod, en verduidelijkte hoe dit alles een plaats kan krijgen binnen het Katholiek Onderwijs.

De deelnemers deden heel wat nieuwe inzichten op, o.a. rond het ABC van de islam. Zij vonden het dan ook een zeer leerrijke en verrijkende nascholing rond een boeiend onderwerp. Ze hebben handvaten gekregen om te reageren in bepaalde specifieke situaties. De werkvorm was prima: theorie afgewisseld met casussen en praktische voorbeelden. Er was veel interactie en mogelijkheid tot vraagstelling.

Alle 3 de sprekers bezaten veel expertise met kennis van zaken en duidelijk visie én konden het bovendien ook goed overbrengen. Voor sommige deelnemers was de ene spreker al beter dan de andere maar heeft voornamelijk met persoonlijke voorkeur te maken. Wat voor de meeste deelnemers wel storend was, was de houding van de imam als hij niet aan het woord was. Door constant op zijn GSM bezig te zijn, gaf hij een onverschillige en verveelde indruk. Ook jammer dat de eerste spreker niet op tijd was, zodat er onvoldoende tijd was om concrete casussen te bespreken.

Men miste de handouts tijdens de presentatie. Men geeft wel aan het boek zeker aan te schaffen/te lezen want lijkt een prima naslagwerk. Sommigen deelnemers geven aan dat een vorming over het ABC van Islam te willen volgen in de toekomst. Ook een herhaling van dit topic is wenselijk.

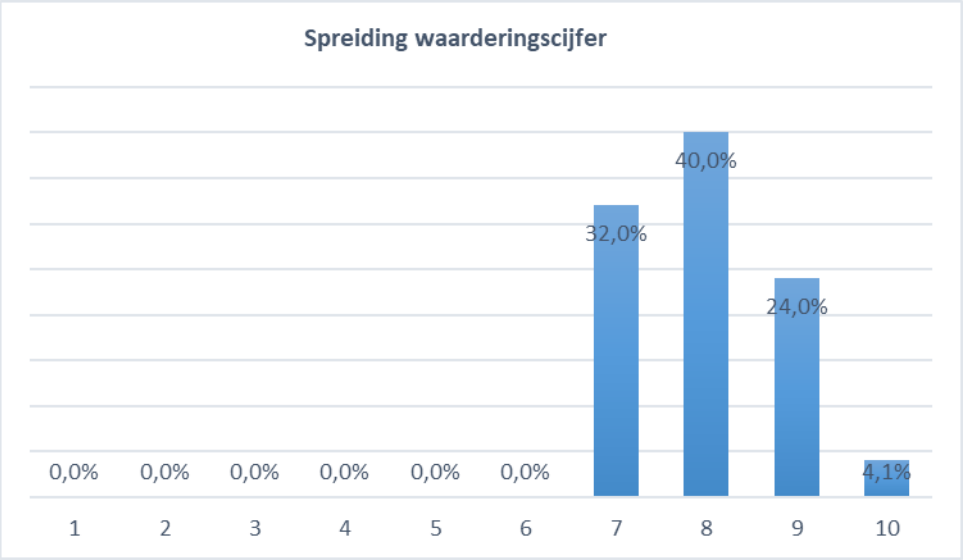

Figuur 14. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Halal of niet?" (181903C)

'Maar ik ben geen meisje!' Begeleiding van transgender leerlingen

Evaluatie 'Maar ik ben geen meisje! Begeleiding van transgender leerlingen' (Schaarbeek, 7 december 2018 – 181903D1)

Aantal deelnemers: 36

Aantal respondenten: 24

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,6/10

Deze nascholing handelde over de begeleiding van transgender leerlingen. De spreker, Kaj Poelman, bracht de inhoud op een verstaanbare en laagdrempelige manier, met veel nuance. Door zijn gedrevenheid, enthousiasme, spreekvaardigheid én humor kon hij groep van begin tot einde boeien. Er was veel interactie en de spreker hield rekening met de vragen van de groep. De nascholing kwam een beetje traag op gang met een lange inleiding en een groot stuk theorie. Hierdoor was er op het einde van de dag tijd te kort voor de bespreking van casussen secundair onderwijs. Men heeft dus toch een deel praktische tips gemist naar de begeleiding van transgender leerlingen in het secundair onderwijs. Men suggereert om in de toekomst de inleiding te beperken en meer aandacht te hebben voor het praktijkgedeelte. Ook 2 dagen vorming is een mogelijkheid.

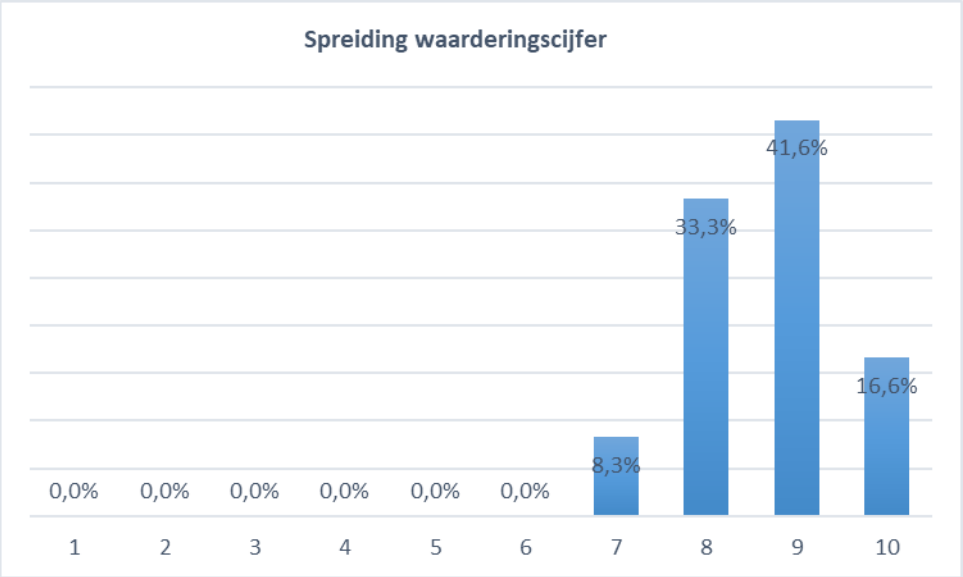

Figuur 15. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Maar ik ben geen meisje - Schaarbeek" (181903D1)

<u>Evaluatie 'Maar ik ben geen meisje! Begeleiding van transgender leerlingen' (Leuven, 22 februari 2019 – 181903D2)</u>

Aantal deelnemers: 28

Aantal respondenten: 13

Gemiddeld waarderingscijfer: 9,3/10

Ook in Leuven kregen de deelnemers een goede uitleg over de begeleiding van transgender leerlingen. Kaj Poelman bracht het thema op een aangename en boeiende manier, met veel concrete tips. De werkvorm, theoretische uitleg en casusbespreking, was prima. Door de kleine groep was er ook ruimte voor voldoende interactie. De deelnemers geven aan dat ze voldoende basisinformatie hebben gekregen om ermee aan de slag te gaan in de CLB-praktijk. Het is nu ook duidelijk waar men terecht kan met

bijkomende vragen. Deze vorming is dus voldoende voor het werk binnen het centrum, verdere opvolging is niet nodig.

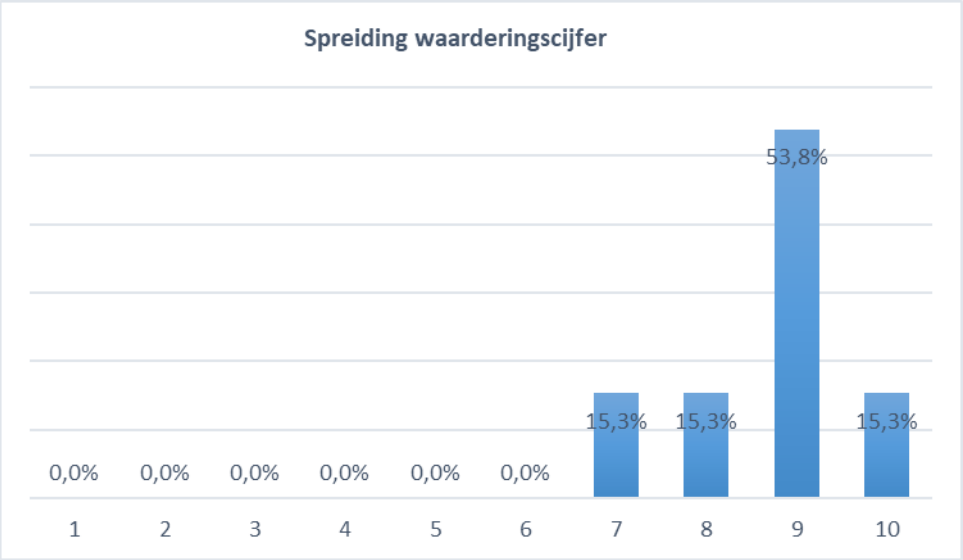

Figuur 16. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Maar ik ben geen meisje - Leuven" (181903D2)

Omgaan met kindermishandeling

Evaluatie 'Omgaan met kindermishandeling' (Mechelen, 9 en 23 oktober 2018 – 181903E 1)

Aantal deelnemers: 15

Aantal respondenten: 15

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,6/10

De deelnemers kregen tijdens deze tweedaagse nascholing verschillende tools aangereikt om in gesprek te gaan met kinderen. Men vond het nuttig om veel met casussen te werken waardoor er zelf moest nagedacht worden. Ook was het interessant om hierbij met collega's van gedachten te wisselen en ervaringen van andere CLB-medewerkers te horen.

De sprekers vanuit het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling hadden veel expertise en zorgden voor veel interactie en voorbeelden. Voor sommigen is intervisie over dit onderwerp wenselijk.

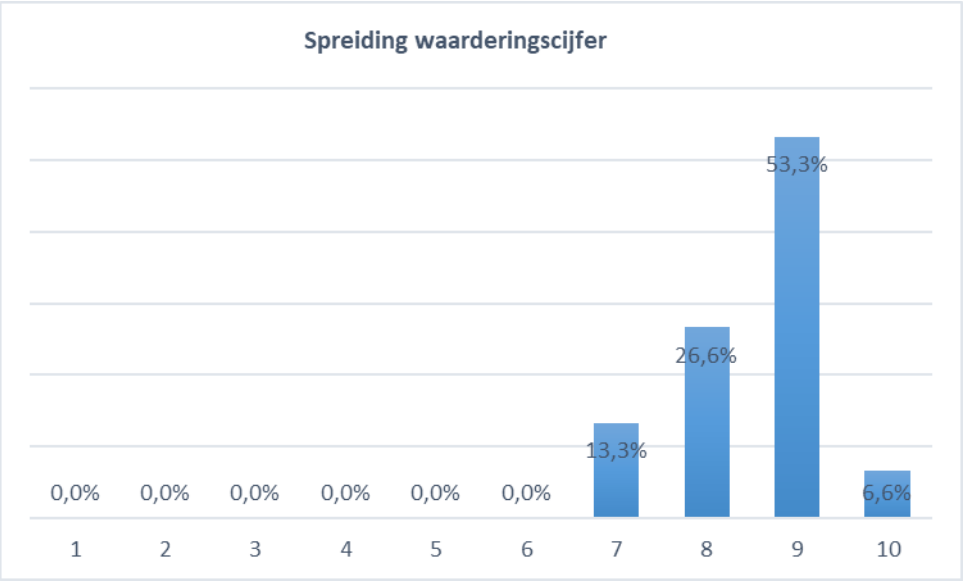

Figuur 17. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Omgaan met kindermishandeling – Mechelen" (181903E1)

<u>Evaluatie 'Omgaan met kindermishandeling' (Gent, 31 januari en 5 februari 2019 – 181903E 2)</u>

Aantal deelnemers: 15

Aantal respondenten: 8

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,1/10

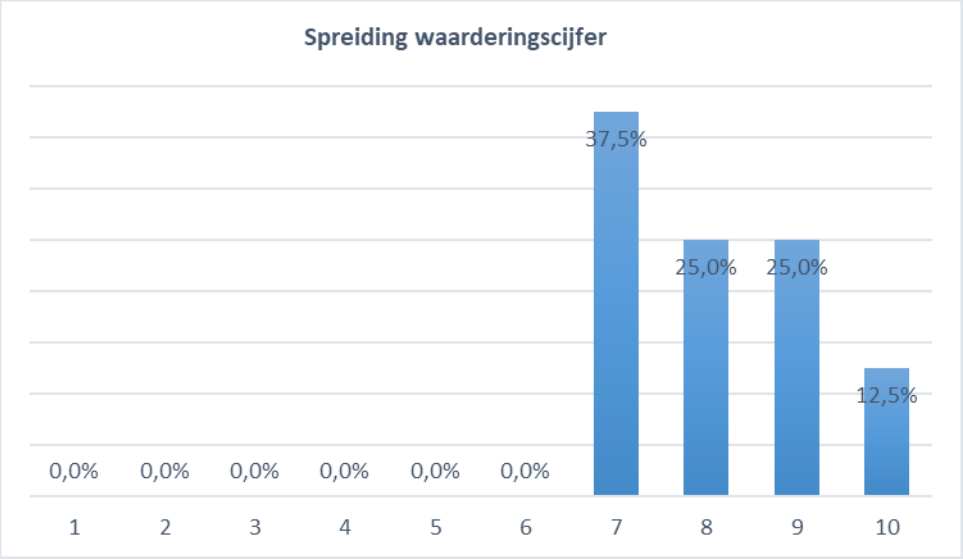

Figuur 18. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Omgaan met kindermishandeling – Gent" (181903E2)

De deelnemers geven aan na afloop van deze tweedaagse nascholing dat ze voldoende handvatten hebben gekregen om in gesprek te gaan met kinderen rond dit thema.

Er werd vooral met casussen gewerkt en er was ook zeer veel ruimte voor eigen vragen. Door deze interactieve werkvorm heeft men zeer veel nieuwe kennis en vaardigheden opgedaan.

De duidelijk ervaren sprekers hadden de nodige expertise en konden het ook zeer goed overbrengen met veel praktijkvoorbeelden. Vanuit de sprekers was het didactisch materiaal eerder summier, men miste een soort van houvast of leidraad zoals een uitgeschreven voorbeeld van een gesprek. Wel werd Caleidoscoop gebruikt als ondersteunend document.

Supervisie omgaan met kindermishandeling

Evaluatie 'Supervisie omgaan met kindermishandeling' (Mechelen, 20 november 2018 – 181903F1)

Aantal deelnemers: 4

Aantal respondenten: 4

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

Tijdens deze supervisie lag de focus op casusbespreking en oefenen van gesprekken met kinderen en ouders. De deelnemers leerden een nieuwe methodiek om in team te werken rond casus verontrusting. Men had graag nog meer methodieken besproken gezien. Toch was het een boeiende dag die voor herhaling vatbaar is. Sowieso is supervisie voor dit onderwerp zeer zinvol en steeds welkom.

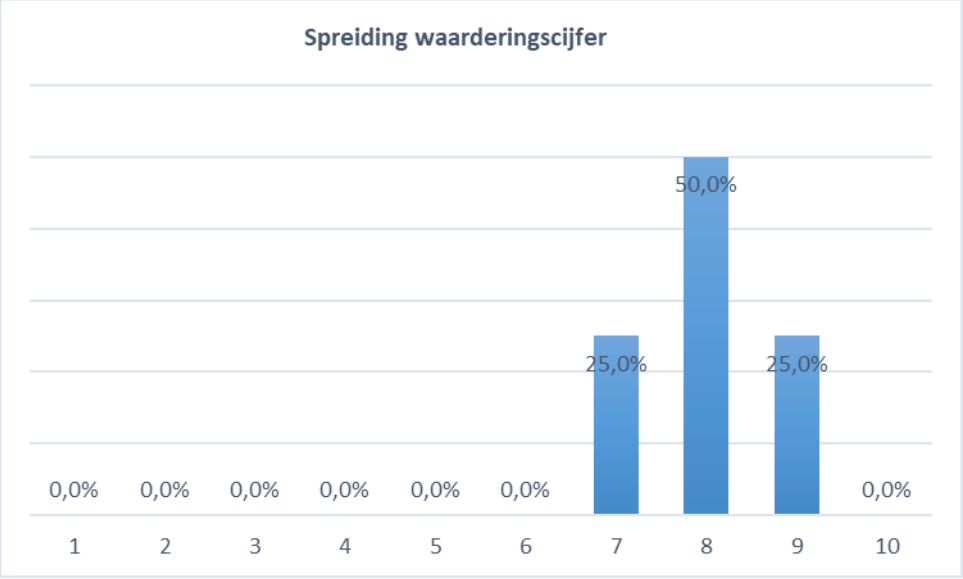

Figuur 19. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Supervisie omgaan met kindermishandeling – Mechelen" (181903F1)

Omgaan met problematische en verontrustende opvoedingssituaties binnen IJH met Signs of Safety als kader

Evaluatie 'Omgaan met problematische en verontrustende opvoedingssituaties binnen IJH met Signs of Safety als kader'

Gent, 6 december 2018 en 15 januari 2019 – 181903G1

Aantal deelnemers: 20

Aantal respondenten: 12

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,2/10

Gent, 14 februari en 23 april 2019 – 181903G3

Aantal deelnemers: 28

Aantal respondenten: 21

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

Leuven, 21 mei en 6 juni 2019 – 181903G2

Aantal deelnemers: 28

Aantal respondenten: 2

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,5/10

Deze nascholing werd door de grote vraag 3 keer ingericht in plaats van 2 keer. De deelnemers kregen gedurende deze tweedaagse nascholing een interessant kader en bruikbare methodiek aangereikt in de benadering van problematisch en verontrustende opvoedingssituaties. Men deed nieuwe inzichten op zoals het driehuizenmodel. De theorie werd op een praktisch bruikbare manier gebracht, ondersteund met filmpjes (mochten wel korter zijn), praktijkvoorbeelden en zelf oefeningen maken/casussen bespreken/rollenspel. Door deze aangename werkvorm en de enthousiaste ervaren lesgeefster vond de groep het een boeiende tweedaagse. Dat de lesgeefster de CLB-praktijk zeer goed kent, vormt zeker een meerwaarde.

De deelnemers geven aan zich, mede door de vele tips en goede handvaten, voortaan zelfzekerder te voelen en meer houvast te hebben bij verontrustende situaties. Ze vonden het wel jammer dat niet alle slides beschikbaar waren tijdens de vorming. Soms werden dia's weggelaten die toch belangrijke informatie bevatten. Men vraagt de volledige versie eventueel digitaal te verspreiden. Voor sommige deelnemers die reeds vorming over dit onderwerp hadden gevolgd, was het veeleer een goede opfrissing maar werd er te veel basisinfo gegeven. Voor hen had de inhoud meer uitgediept mogen worden.

Praten met leerlingen die suïcidegedachten hebben

Evaluatie 'Praten met leerlingen die suïcidegedachten hebben' (Schaarbeek, 14 en 21 maart en 4 april 2019 – 181903H)

Aantal deelnemers: 22

Aantal respondenten: 19

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,0/10

Tijdens deze driedaagse nascholing verworven de CLB-medewerkers handvaten om in gesprek te kunnen met leerlingen met suïcidegedachten. Er was een goede afwisseling van theorie, videofragmenten en rollenspellen. De deelnemers geven aan dat ze voortaan meer zelfzeker zijn rond deze thematiek. Toch hadden ze liever nog uitgebreider de gespreksvaardigheden gezien. Vooral de eerste dag kwam er te veel theorie en cijfermateriaal aan bod.

De lesgeefster bezit veel expertise en kon de materie ook goed en op een gedreven manier overbrengen. Ze had het wel moeilijk om de tijd te bewaken en stond vaak te lang stil bij iets waardoor ze dan in tijdsnood kwam en bepaalde interessante zaken niet kon behandeld worden. Er was heel veel interactie met het publiek maar soms ging ze te veel en te lang in op vragen uit het publiek. Het tempo van de nascholing lag veel te laag. De syllabus is zeer zinvol maar jammer genoeg heeft men hem niet volledig kunnen doorlopen en was hij ook moeilijk leesbaar.

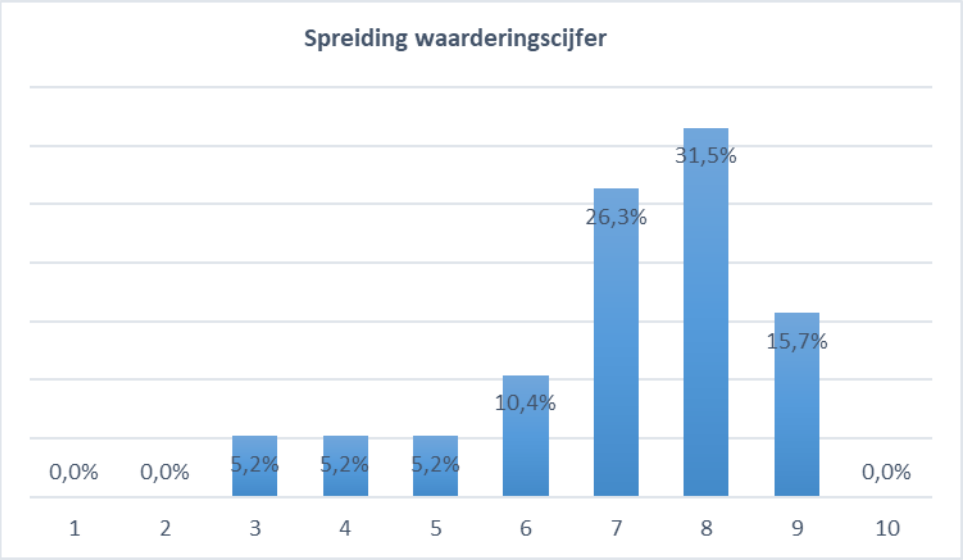

Figuur 20. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Praten met leerlingen die suïcidegedachten hebben" (181903H)

Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag op school: het Vlaggensysteem van Sensoa

Evaluatie 'Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag op school: het Vlaggensysteem van Sensoa' (Schaarbeek, 3 en 10 oktober 2018 – 181903I1)

Aantal deelnemers: 11

Aantal respondenten: 7

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,6/10

De deelnemers kregen tijdens deze tweedaagse nascholing via het Vlaggensysteem van Sensoa criteria aangereikt die helpen om te kunnen oordelen of een bepaald gedrag de seksuele integriteit van leerlingen schaadt. Ze kregen veel de kans om te oefenen zodat ze het Vlaggensysteem goed in de vingers kregen. De spreekster kende haar materie door en door, en kwam zeer vlot en aangenaam over.

De nascholing wordt als zeer praktisch beoordeeld aangezien het Vlaggensysteem een goed kader is om te gebruiken in de praktijk bij vragen over seksueel grensoverschrijdend gedrag. De kleine groep maakte een interactieve werkvorm mogelijk waardoor de materie meer kon beklijven en de dag voorbijvloog!

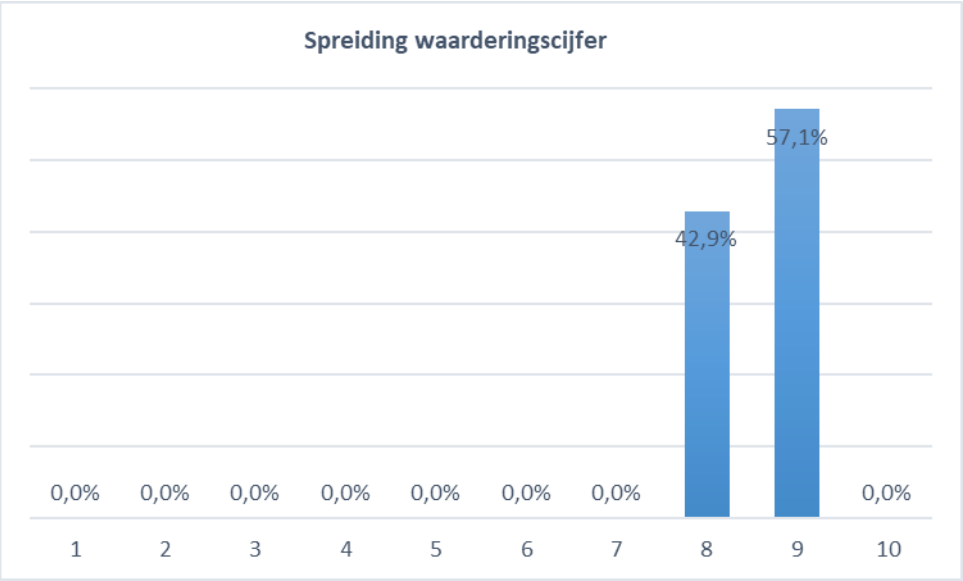

Figuur 21. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag op school - Schaarbeek" (181903I1)

<u>Evaluatie 'Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag op school: het Vlaggensysteem van Sensoa' (Hasselt, 8 en 15 februari 2019 – 181903I2)</u>

Aantal deelnemers: 11

Aantal respondenten: 8

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,1/10

De tweede reeks van de nascholing rond omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag op school ging door in het Universiteitsgebouw van Hasselt. De deelnemers kregen een concrete toepassing van het Vlaggensysteem van Sensoa, wat heel toepasbaar is in de praktijk. De criteria werden goed geëxpliciteerd en vormen een goede maatstaf bij het beoordelen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. De aangename spreekster met de nodige vaardigheden en kennis bracht afwisselend theorie en oefeningen, wat nodig is om de materie onder de knie te krijgen. Ze kon bovendien zeer goed inspelen op voorgelegde casussen en bracht alles op een duidelijke en overzichtelijke manier. Na deze dag denken de CLB-medewerkers anders over bepaalde situaties dan voordien en weten ze ook gepast te reageren. Ze hebben meer houvast in het nemen van een beslissing.

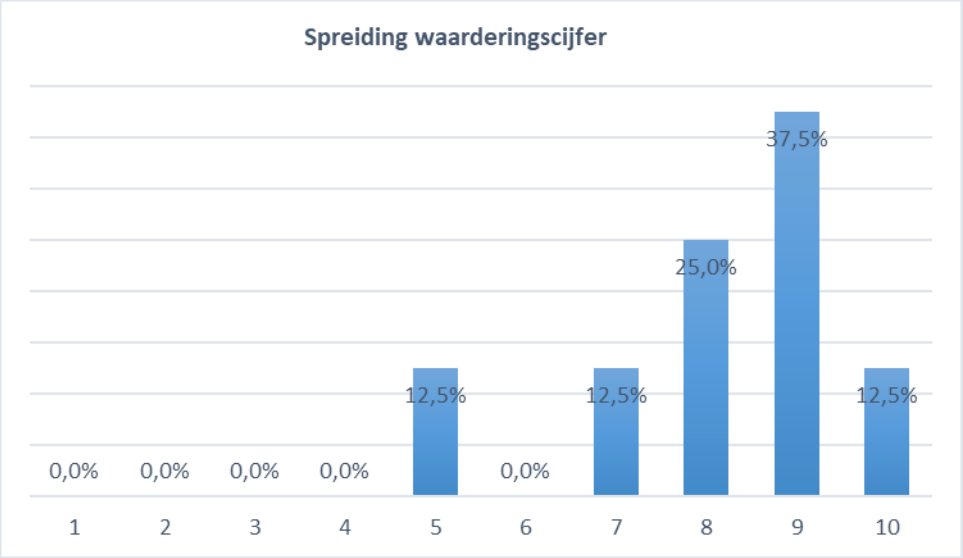

Figuur 22. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag op school - Hasselt" (181903I2)

Buiten de lijnen: omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag bij bijzondere doelgroepen

Evaluatie 'Buiten de lijnen: omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag bij bijzondere doelgroepen' (Schaarbeek, 2 mei 2019 – 181903J)

Aantal deelnemers: 14

Aantal respondenten: 6

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,5/10

De lesgeefster ging tijdens deze dag in gesprek met de deelnemers over grensoverschrijdend gedrag dat zich buiten de lijnen van de modale ontwikkeling afspeelt. De theorie en de praktijk werden zinvol en aangenaam samengebracht. Het was een kleine groep waardoor er veel ruimte was voor interactie en zelf oefeningen maken. Voor veel deelnemers werden de basisprincipes nog eens opgefrist wat zeker

nuttig was. De bijsturingen in het Vlaggensysteem waren nieuw en dus zeer leerrijk. De spreekster was zeer deskundig met veel kennis over het onderwerp. Haar praktijkervaring was zeer waardevol en inspirerend. Deze dag bood een goed kader met tips naar de praktijk en handvaten om situaties op een neutrale kijk te benaderen. Een extra dag voor casusbespreking is wenselijk.

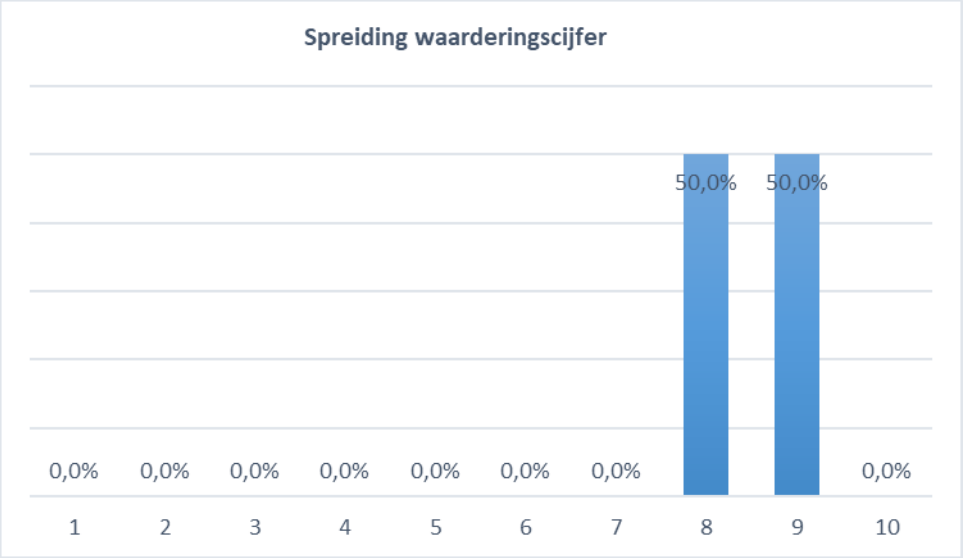

Figuur 23. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Buiten de lijnen" (181903J)

Creatief met jonge kinderen communiceren

Evaluatie 'Creatief met jonge kinderen communiceren' (Mechelen, 18 december 2018 – 181903K1)

Aantal deelnemers: 21

Aantal respondenten: 20

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

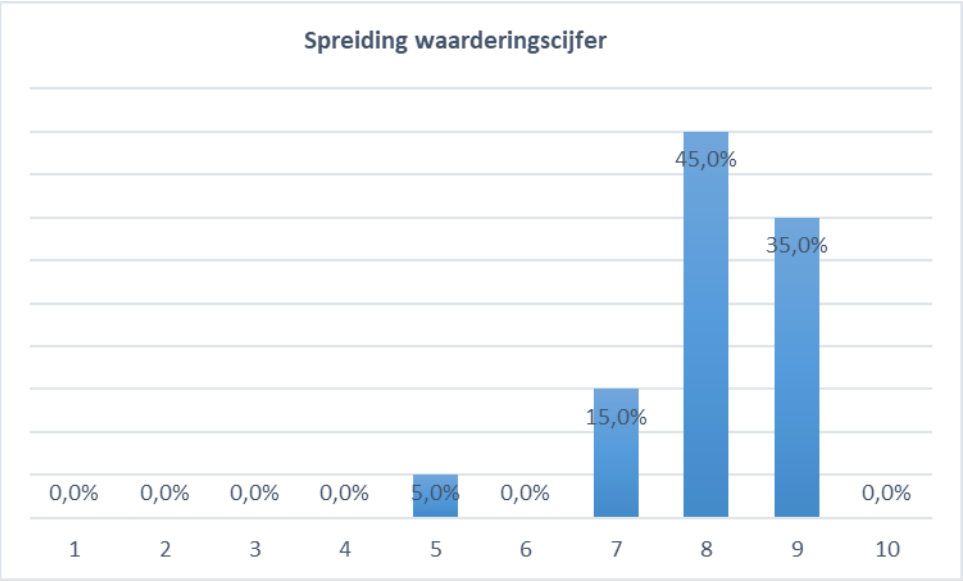

Figuur 24. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Creatief met jonge kinderen communiceren - Mechelen" (181903K1)

Tijdens deze nascholing leerden de deelnemers 2 bruikbare methodieken om met kinderen in gesprek te gaan en om met hen op een creatieve manier te communiceren. Men geeft aan deze nieuwe methodieken zeker te willen uitproberen in de praktijk. De vlotte en aangename spreker wisselde fijn de theorie af met praktijkvoorbeelden, oefeningen en filmpjes uit het werkveld. Soms duurden de filmpjes vrij lang en ging de nascholing op die manier niet goed vooruit. Sommigen hadden nog meer methodieken willen leren kennen. Een vervolg hierop zou dan ook zeker zinvol kunnen zijn. Men miste ook een syllabus als houvast tijdens de vorming én als naslagwerk na de vorming.

Genk, 28 februari 2019; Mechelen, 17 januari 2019; Gent, 19 maart 2019; Genk, 30 april 2019

Door het hoge aantal inschrijvingen werd deze nascholing nog 4x ingericht: 2x in Genk, 1x in Gent en 1x in Mechelen. Ook tijdens deze sessies ging de spreekster heel concreet met de groep aan de slag rond een aantal methodieken en technieken om met kinderen te communiceren. Ze hanteerde een prima werkvorm, nl. de combinatie van uitleg, video en zelf uitproberen. De spreekster bracht deze nascholing op een aangename en boeiende wijze. Sommigen stellen de toepasbaarheid in de dagelijkse CLB-praktijk wel nog in vraag. Toch geeft de meerderheid van de groep aan de aangeleerde methodieken zeker uit proberen in gesprekken en de dagelijkse praktijk. De deelnemers ontvingen de presentatie na de sessie, maar men heeft deze liever voor en tijdens de sessie. Een vervolg op deze sessie zou wenselijk en zinvol zijn om nog andere methodieken en technieken aan te brengen.

Supervisie creatief met jonge kinderen communiceren

Evaluatie 'Supervisie creatief met jonge kinderen communiceren' (Brugge, 7 december 2018 – 181903L)

Aantal deelnemers: 7

Aantal respondenten: 3

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,6/10

Tijdens de supervisie creatief met jonge kinderen communiceren werd er in een zeer kleine groep de reeds aangeleerde methodiek ingeoefend aan de hand van eigen casussen. De deelnemers kregen bovendien extra handvaten om hun vaardigheden te ontwikkelen. De groep heeft deze dag zeer positief geëvalueerd. Er was geen syllabus maar ook niet nodig voor een supervisie. Men vond het enkel jammer dat men niet verwittigd was om op voorhand casussen door te geven aan de lesgeefster.

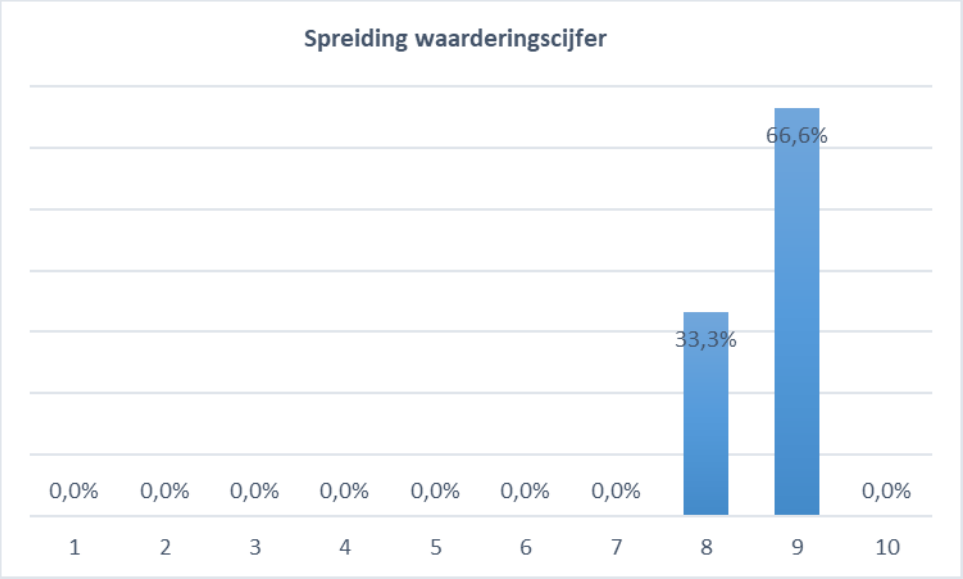

Figuur 25. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Supervisie creatief met jonge kinderen communiceren" (181903L)

Ouders als partner. A bridge over troubled water

Evaluatie 'Ouders als partner. A bridge over troubled water (Leuven; 21 maart, 2 april, 26 april en 3 juni 2019 – 181903M)

Aantal deelnemers: 18

Aantal respondenten: 14

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,7/10

Door deze vierdaags nascholing verworven de deelnemers nieuwe inzichten én vaardigheden in gesprekken met ouders. Het bood nieuwe handvaten die de deelnemers zullen helpen om gesprekken

gestructureerd, doelgericht en positief te houden. Omdat veel deelnemers reeds kennis hadden over oplossingsgericht werken, was er ook veel herhaling en opfrissing van bestaande kennis.

De nascholing stond vooral in het teken van het inoefenen van nieuwe theoretische inzichten. De manier waarop de theorie kon worden ingeoefend gaf een veilig gevoel in een veilige, kleine groep. De interactieve werkwijze was leerrijk. De lesgever is een aangenaam persoon met een grote deskundigheid die de inhoud zo concreet al mogelijk probeert te maken. Ook de lesgeefster die de workshop over creatieve duplotechniek gaf was zeer deskundig en inspirerend.

Men verkoos om geen slides uit de delen, wat volgens de groep toch nuttig en praktischer zou zijn.

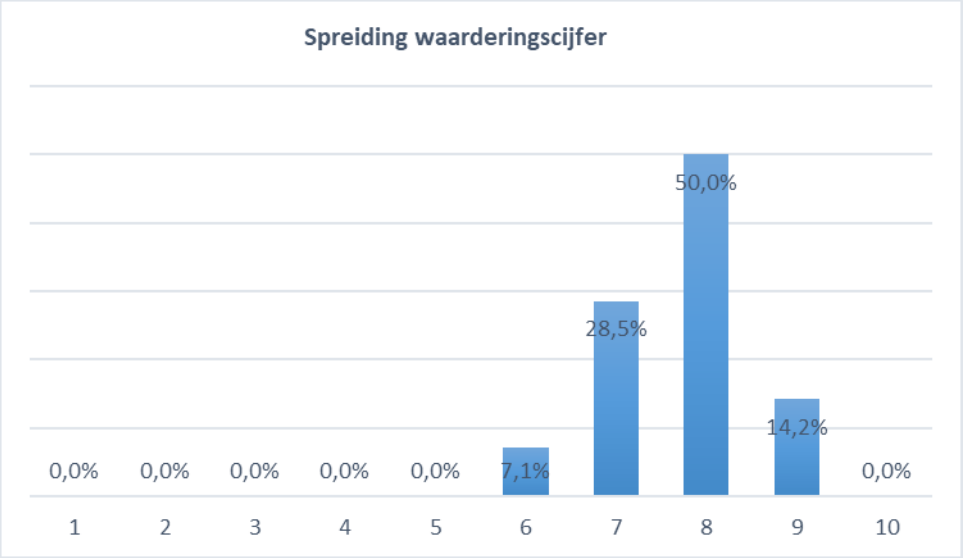

Figuur 26. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Ouders als partner" (181903M)

'Nieuwe autoriteit' en 'geweldloos verzet'

Evaluatie 'Nieuwe autoriteit' en 'geweldloos verzet'

Gent, 16 oktober 2018 en 9 november/11 december 2018 – 181903N1

Aantal deelnemers: 63

Aantal respondenten: 45

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,2/10

Hasselt, 31 januari en 19 februari/15 maart 2019 – 181903N2

Aantal deelnemers: 47

Aantal respondenten: 30

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,3/10

De deelnemers deden, zowel in Gent als in Hasselt, nieuwe inzichten als vaardigheden op tijdens deze tweedaagse nascholing rond nieuwe autoriteit en geweldloos verzet. Men beschouwt de aangeleerde methodiek als bruikbaar om te werken rond gedragsproblemen.

De spreekster, Nadine Callens, gebruikt voldoende verschillende werkvormen (filmpjes, voorbeelden, casussen, interactie, …) om het interessant te houden. Ze is aangenaam om naar te luisteren en haar ervaring in het CLB-werk is een absolute meerwaarde. De groep apprecieert de vele materialen die ter beschikking worden gesteld.

De grote groep hield sommigen wat tegen om actief te participeren tijdens de eerste dag. Men vond het dan ook zinvol om de groep te splitsen voor de tweede dag om rond de praktijk te werken. Een kleinere groep was zelfs nog beter geweest. De casusbesprekingen tijdens de tweede dag waren zeer verhelderend. Soms werd er iets te lang stilgestaan bij bepaalde zaken zoals bij de opmaak van de brief. Dit had korter gekund.

De deelnemers geven aan dat ze heel veel bruikbare, praktische handvaten en nieuwe vaardigheden zullen meenemen naar hun CLB-werk.

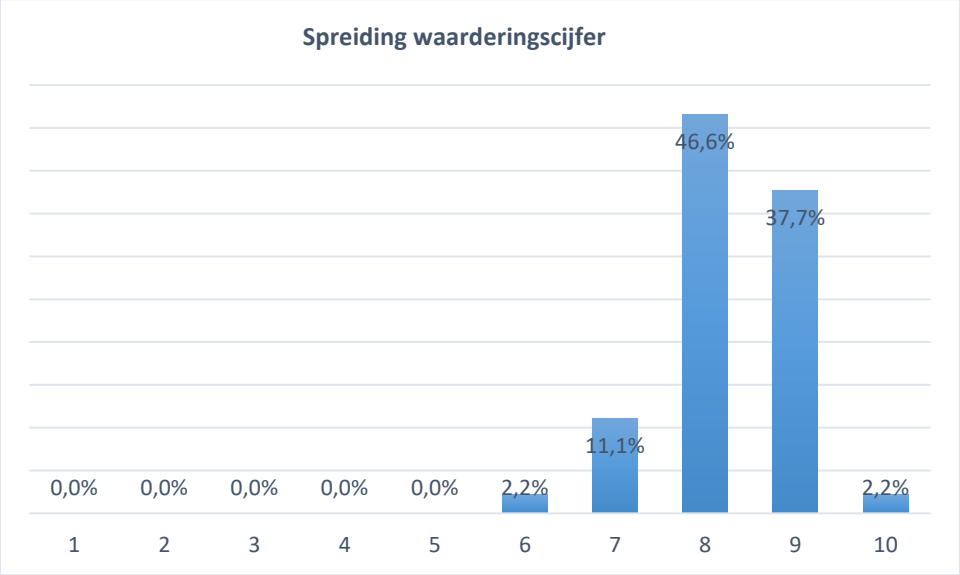

Figuur 27. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Nieuwe autoriteit en geweldloos verzet - Gent" (181903N1)

Praten en advies geven over voeding en beweging, hoe doe je dat?

Evaluatie 'Praten en advies geven over voeding en beweging, hoe doe je dat?' (Schaarbeek, 15 november 2018 – 181903O)

Aantal deelnemers: 82

Aantal respondenten: 60

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,1/10

Tijdens de voormiddag bracht men vanuit Eetexpert een zeer interessante en boeiende uiteenzetting waarbij de CLB-medewerkers nieuwe inzichten over materialen opdeden.

Over de namiddag was de groep minder positief. De uiteenzetting door het Vlaams Instituut van Gezond Leven vond men niet zo interessant. Het was vooral een uitgebreid overlopen van de nieuwe website, wat veel korter kon. Bovendien waren de richtlijnen van de voedingsdriehoek door de meesten grotendeels gekend dus dit gedeelte kwam veeleer neer op herhaling. Ook de hand-outs van het namiddaggedeelte waren niet goed leesbaar.

Alle sprekers waren wel zeer gedreven en bezaten de nodige expertise. De werkvorm van de dag was een hoorcollege wat hier wel gepast was. Toch mocht het gerust wat interactiever met meer casussen.

Volgens de meeste deelnemers dekte de titel van de nascholing de lading niet en voldeed ze dus niet aan de verwachtingen. Men verwachte vooral hoe te praten met leerlingen, ouders over voeding en beweging, tips, hoe pak je de gesprekken aan en niet wat is gezonde voeding en beweging.

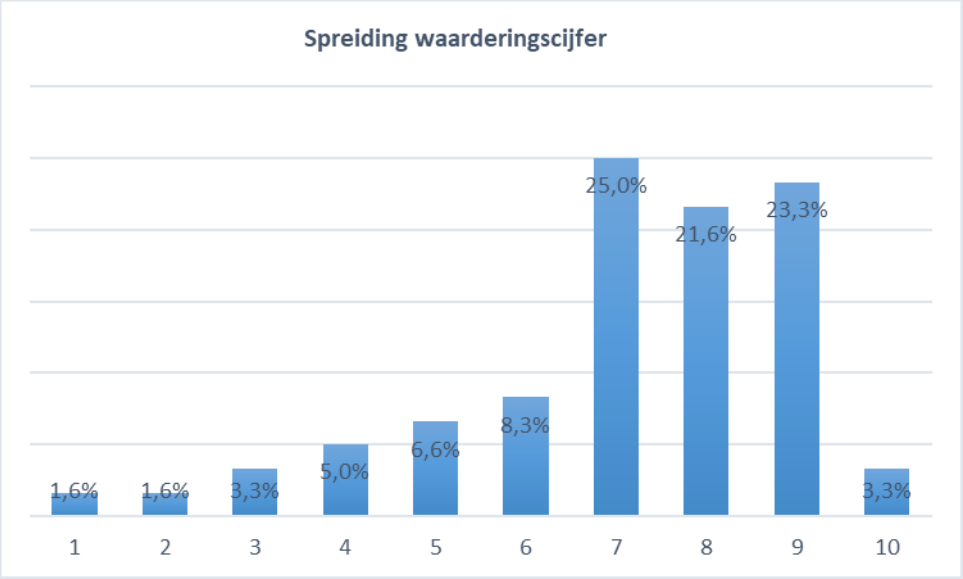

Figuur 28. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Praten en advies geven over voeding en beweging" (181903O)

Opvang en nazorg bij schokkende gebeurtenissen

Evaluatie 'Opvang en nazorg bij schokkende gebeurtenissen' (5, 15 en 26 februari 2019 – 181903P)

Aantal deelnemers: 22

Aantal respondenten: 16

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,5/10

De deelnemers kregen gedurende drie dagen handvaten aangereikt voor het begeleiden van jongeren, ouders en collega's die een schokkende gebeurtenis hebben meegemaakt. De ervaren en vlotte lesgeefster bracht tijdens de eerste dag vooral een interessant theoretisch kader rond de verschillende fasen na schokkende gebeurtenissen en wat te doen en wat niet te doen. Dit theoretisch kader werd op een duidelijke manier aangebracht, gecombineerd met voldoende voorbeelden afgestemd op de CLB-praktijk. De twee volgende dagen kwamen vooral oefeningen en rollenspelen aan bod. De lesgeefster maakte ook voldoende tijd voor vragen en opmerkingen vanuit de groep. Hierdoor hadden sommigen wel het gevoel dat de dag regelmatig tempo miste.

De deelnemers geven aan heel wat nieuwe theoretische inzichten en praktische vaardigheden te hebben opgedaan en voelen zich voortaan zekerder in hun aanpak na een schokkende gebeurtenis. Aangezien de groep het een zeer zinvolle, bruikbare en volledige vorming vond, is er (voorlopig) nog geen nood aan opvolging of verdieping.

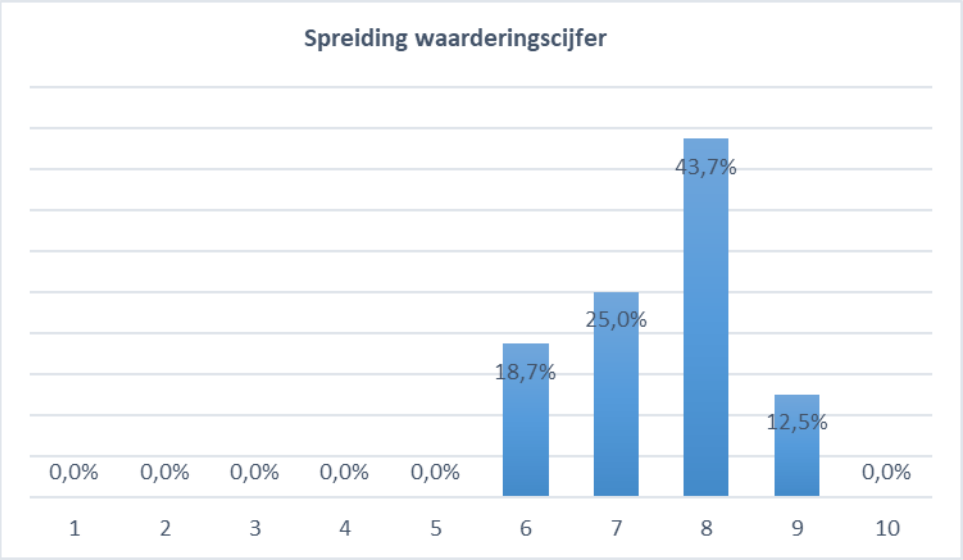

Figuur 29. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Opvang en nazorg bij schokkende gebeurtenissen" (181903P)

Gedragsgerichte leerlingenbegeleiding in het HGW-kader: 1e jaar

Els Joos: Leertheoretische visie op gedrag: 9 november 2019

Voor de meeste deelnemers was deze inleidende sessie een zeer goede opfrissing van de klassieke conditionering met toch wel een verdiepend karakter. Els Joos bracht de theorie op een duidelijke en overzichtelijke manier en wordt geprezen om haar expertise en aangename manier van lesgeven.

Algemene opmerking bij deze eerste les was dat het toch wel veel theorie voor 1 dag was. Jammer dat er daardoor niet meer ruimte voor praktijkvoorbeelden en casussen bleef.

Ilse Dewitte: Overzicht- inzicht- uitzicht: 14 december 2018, 1 feb, 15 maart en 26 april 2019

Ilse Dewitte begeleidde deze 4 sessies telkens op een heel aangename en verhelderende manier, met een mooi gestructureerde opbouw. Er kwamen heel veel praktijkvoorbeelden aan bod die inzicht verschaffen in het toepassen van de theorie op de CLB-praktijk. De voorbeelden en casussen van Ilse waren telkens uit het leven gegrepen, gebracht met een grote dosis gedrevenheid en humor.

Sterk geapprecieerd werd de aanpak om bij aanvang van elke les de input van vorige les weer mee te nemen om op verder te bouwen. Op die manier hadden de cursisten ruim gelegenheid om zich de nieuwe kennis, inzichten en vaardigheden eigen te maken.

Na enkele sessies geven de meeste deelnemers aan dat de opleiding reeds impact heeft op de aanpak van hun begeleidingen (er wordt volop geoefend met VPS, elke les krijgen ze concrete tools mee om aan de slag te gaan).

Niina Nyman: Mediatietechnieken; coachen van ouders en leerkrachten: 17 mei 2019

Niina Nyman maakte van de sessie rond Mediatietechnieken een zeer open les op een rustige, aangename manier. De deelnemers waardeerden dat er reeds tijd ingebouwd werd om te oefenen hoewel de tijd beperkt was.

Algemene vraag van de cursisten (uitgezonderd één iemand): graag meer ruimte voor mediatie; 1 dag is te kort om alles voldoende te zien en in te oefenen. Wat ze vooral meenemen naar de CLB-praktijk is het overbrengen van denken naar doen. Ook de meerwaarde van het rollenspel werd geapprecieerd.

Een kanttekening bij deze sessie is dat de materie al vrij therapeutisch is en misschien minder eerstelijnshulp.

Algemene opmerking bij het eerste jaar:

Er was vrij lang onduidelijkheid over het verder verloop van de opleiding: de concrete inhoud van het programma, de verwachtingen en de supervisies in het tweede jaar.

Gedragsgerichte leerlingenbegeleiding in het HGW-kader: 3e jaar

Ilse Dewitte; Het gedragstherapeutisch proces (herhaling)/ Dwang: 26 oktober 2018

De deelnemers kregen tijdens deze herhalingssessie een zeer zinvolle opfrissing inclusief mooi overzicht met rode draad doorheen de cursus en betrokken op het verwachte einddoel**.** Er was veel ruimte voor interactie en kritische reflectie. Er is sterke appreciatie voor de betrokkenheid en praktijkgerichte aanpak van Ilse Dewitte.

Het luik rond Dwang in de namiddag was interessant gegeven maar komt bij de meeste cursisten in de praktijk minder aan bod en zal dus minder impact hebben.

Caroline Braet; Obesitas en eetproblemen: 23 november 2018

Tijdens deze nascholing krijgen de cursisten voornamelijk nieuwe inzichten mee omtrent Obesitas. Caroline Braet is duidelijk expert op dit terrein. Andere eetproblemen komen minder aan bod. Deze info wordt als meerwaarde beschouwd als achtergrond tijdens een zorgoverleg. De problematiek wordt vooral door de medische discipline opgenomen en is daarom iets minder relevant in de praktijk voor de meesten.

An Victoir; Gezondheidsbevordering; 11 januari 2019

An Victoir bood de deelnemers tijdens deze nascholing een nieuwe kijk op wat gezondheidsbevordering, en PGZ in het algemeen, kan betekenen. Ze waarderen haar sterke expertise. Maar ook hier de opmerking dat dit vooral opgenomen wordt door de medische discipline. Vooral de info betreffende voedingspatronen en hoe deze gedragsgericht kunnen benaderd worden, worden meegenomen naar de praktijk.

Ilse Dewitte; ADHD: 22 februari 2019

Deze sessie was een zeer leerrijke opfrissing betreffende de diagnostiek en het doorlopen van het zorgpad van ADHD. De deelnemers kregen ook nuttige info mee over het gebruik van verschillende tools, websites,… Ilse Dewitte weet ook dit thema op een zeer boeiende en praktijkgerichte manier over te brengen.

Martine Stam; Negatief zelfbeeld: 24 mei 2019

(evaluaties niet beschikbaar)

Ilse Dewitte Schoolweigering, 14 juni 2019

(evaluaties niet beschikbaar)

Oplossingsgericht werken: 1e jaar

Evaluatie 'Oplossingsgericht werken: 1e jaar' (Leuven; 9 oktober, 15 november, 19 december 2019, 19 februari, 26 maart en 9 mei 2019 – 181903S)

Het eerste jaar van de nascholingsreeks 'Oplossingsgericht werken' betreft een nascholingstraject van 6 dagen over het volledige schooljaar. Sommige deelnemers beoordelen per dag, andere deelnemers globaal. Er zijn … evaluaties met een gemiddeld waarderingscijfer van …/10.

De groep bestond uit 21 deelnemers.

De groep maakte tijdens deze opleiding kennis met de oplossingsgerichte methodiek. De spreker, Sébastien Vernieuwe, wisselde theorie af met praktijkvoorbeelden en oefeningen. Hij zorgde voor variatie in werkvormen, wat leuk en goed is voor de concentratie. Bovendien is hij een aangename spreker met voldoende humor en zorgt hij voor ruimte voor persoonlijke inbreng en interactie in een leuke, ontspannende sfeer. Door het praktisch karakter van deze opleiding vonden sommige deelnemers het theoretische kader te beperkt. Zij vonden ook dat er te veel tijd ging naar rollenspelen.

De spreker gebruikt een prezi als presentatie. De prezi bevat duidelijke informatie, maar het nadeel is dat dit niet afgedrukt worden. Men mist dus een syllabus of handouts op papier.

Oplossingsgericht werken: 2e jaar

Evaluatie 'Oplossingsgericht werken: 2e jaar' (Gent; 18 september, 6 november, 6 december 2018, 15 januari, 19 maart en 16 mei 2019 – 181903T)

Het tweede jaar van de nascholingsreeks 'Oplossingsgericht werken' betreft een nascholingstraject van 6 dagen over het volledige schooljaar. Op vraag van de lesgeefster werd gevraagd om de opleiding globaal te evalueren. Door technische problemen kwamen er slechts 5 evaluaties binnen van 1 deelnemer.

De groep bestond uit 15 deelnemers.

Het tweede jaar van de oplossingsgerichte opleiding ging nog dieper in op de praktische toepassing in het CLB-werkveld.

Co-ouderschap en nieuw samengestelde gezinnen

Evaluatie 'Co-ouderschap en nieuw samengestelde gezinnen' (Mechelen, 28 november 2018 – 181903U1)

Aantal deelnemers: 18

Aantal respondenten: 13

Gemiddeld waarderingscijfer: 6,3/10

Vanuit het oplossingsgerichte kader werd het thema rond co-ouderschap en nieuw samengestelde gezinnen benaderd. De deelnemers deden nieuwe inzichten en vaardigheden op rond het Brugs model, meerzijdige partijdigheid, nadruk op positieve circulaire gesprekken, …

De nadruk lag vooral op het oplossingsgericht werken en minder inhoudelijk op het thema van co-ouderschap en nieuw samengestelde gezinnen zelf. Dit vond men wel een minpunt aangezien het voor veel deelnemers als een herhaling van oplossingsgericht werken overkwam. Men miste ook input en theorie van de lesgever zelf. Het ontbreken van hand-outs om notities te nemen was ook een minpunt, de link naar de prezi wordt nog nagestuurd.

Het was vooral een praktijkgericht nascholing met veel voorbeelden en inoefenen aan de hand van casussen. De lesgever werkte zeer interactief en uitnodigend waardoor het wel een zeer boeiende dag was. Zijn expertise wordt zeker bevestigd, maar dan vooral op gebied van het oplossingsgericht werken en minder op het thema zelf.

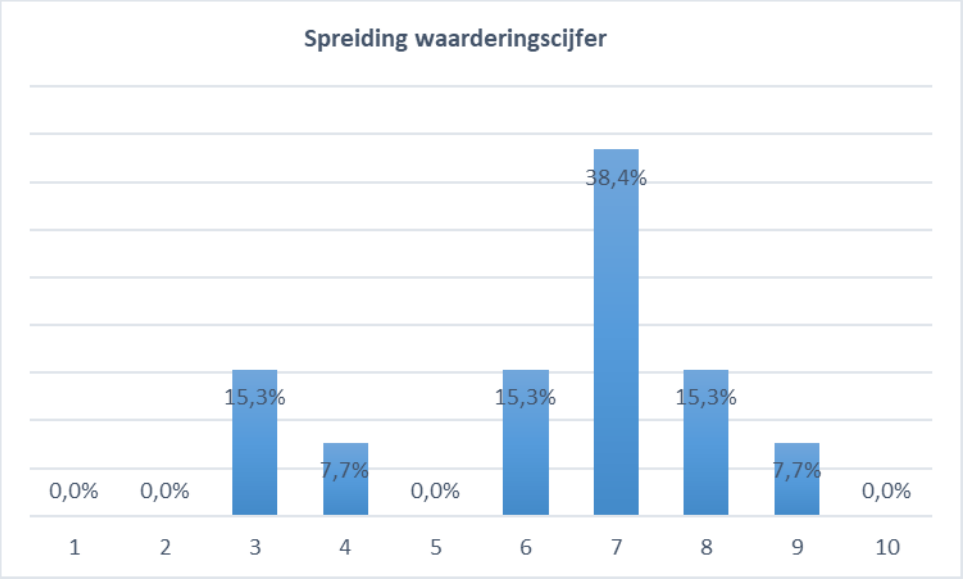

Figuur 30. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Co-ouderschap en nieuw samengestelde gezinnen - Mechelen" (181903U1)

<u>Evaluatie 'Co-ouderschap en nieuw samengestelde gezinnen' (Gent, 13 maart 2019 – 181903U2)</u>

Aantal deelnemers: 14

Aantal respondenten: 10

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,2/10

De CLB-medewerkers die de nascholing volgden in Gent gaven een positieve score. Ze vonden het fijn dat er zo veel aandacht ging naar het oefenen van de nodige vaardigheden. De werkvorm, afwisseling theorie en oefeningen (o.a. rollenspelen), was prima om de gespreksvaardigheden in het kader van het

oplossingsgericht werken beter onder de knie te krijgen. De boeiende en competente spreker gebruikte een duidelijke presentatie (prezi) met veel afwisseling in theorie, filmpjes en oefeningen. Sommigen misten wel handouts om notities te nemen. De deelnemers vonden de uitleg rond de flowchart van het Brugs model zeer interessant en deden hierbij nieuwe kennis op. Verdieping of opvolging kan zeker een meerwaarde zijn.

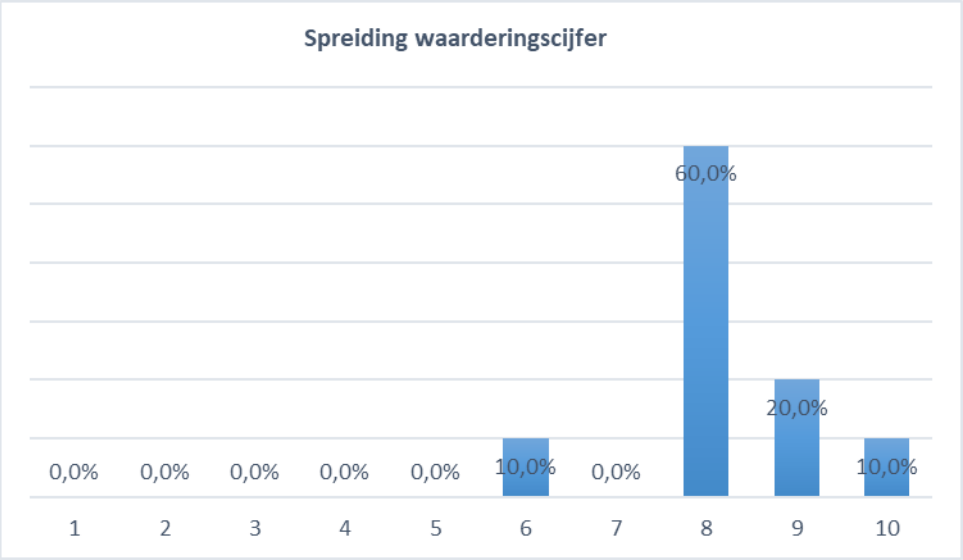

Figuur 31. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Co-ouderschap en nieuw samengestelde gezinnen - Gent" (181903U2)

Internet- en gameverslaving

Evaluatie 'Internet- en gameverslaving' (Brugge, 18 oktober 2018 – 181903V1)

Aantal deelnemers: 28

Aantal respondenten: 25

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,3/10

Tijdens deze nascholing werd het oplossingsgerichte kader voor de deelnemers nog eens opgefrist en werd de problematiek van internet-en gameverslaving vanuit deze invalshoek benaderd. De gemotiveerde en geëngageerde vormingswerker, met veel praktijkervaring, bracht op een interactieve manier en met goede didactische werkmiddelen heel praktische kennis mee. Deze afwisseling op vlak van werkvorm (theorie, filmpjes, voorbeelden en oefeningen) maakte de dag zo boeiend.

De deelnemers geven aan dat ze de nodige tools hebben gekregen om er onmiddellijk mee aan de slag te gaan. Een korte samenvattende syllabus zou handig zijn om nadien te raadplegen. Ook handouts om notities bij te maken werd wel gemist. Men vraagt naar de link van de Prezi zodat men het belangrijkste nog eens kan nalezen. Men suggereert om ook in de toekomst andere thema's zoals bijvoorbeeld traumaverwerking via het oplossingsgerichte kader te benaderen.

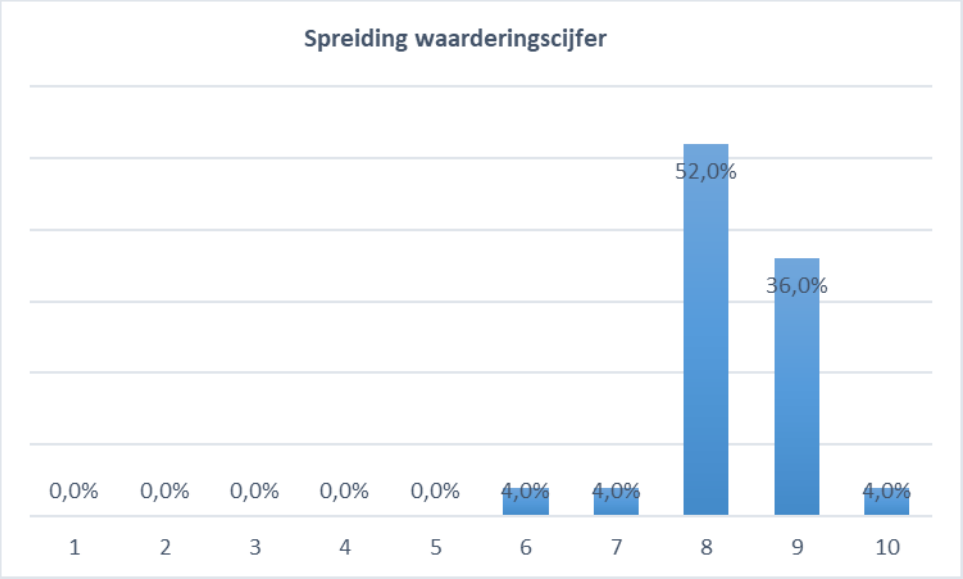

Figuur 32. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Internet- en gameverslaving - Brugge" (18190V1)

<u>Evaluatie 'Internet- en gameverslaving' (Hasselt, 2 april 2019 – 181903V2)</u>

Aantal deelnemers: 37

Aantal respondenten: 24

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,0/10

Tijdens deze nascholing werd, zowel in Brugge als in Hasselt, het oplossingsgerichte kader voor de deelnemers nog eens opgefrist en werd de problematiek van internet-en gameverslaving vanuit deze invalshoek benaderd. De gemotiveerde en geëngageerde vormingswerker, met veel praktijkervaring, bracht op een interactieve manier en met goede didactische werkmiddelen heel praktische kennis mee. Deze afwisseling op vlak van werkvorm (theorie, filmpjes, voorbeelden en oefeningen) maakte de dag zo boeiend.

De deelnemers geven aan dat ze de nodige tools hebben gekregen om er onmiddellijk mee aan de slag te gaan. Een korte samenvattende syllabus zou handig zijn om nadien te raadplegen. Ook handouts om notities bij te maken werd wel gemist. Men vraagt naar de link van de Prezi zodat men het belangrijkste nog eens kan nalezen. Men suggereert om ook in de toekomst andere thema's zoals bijvoorbeeld traumaverwerking via het oplossingsgerichte kader te benaderen.

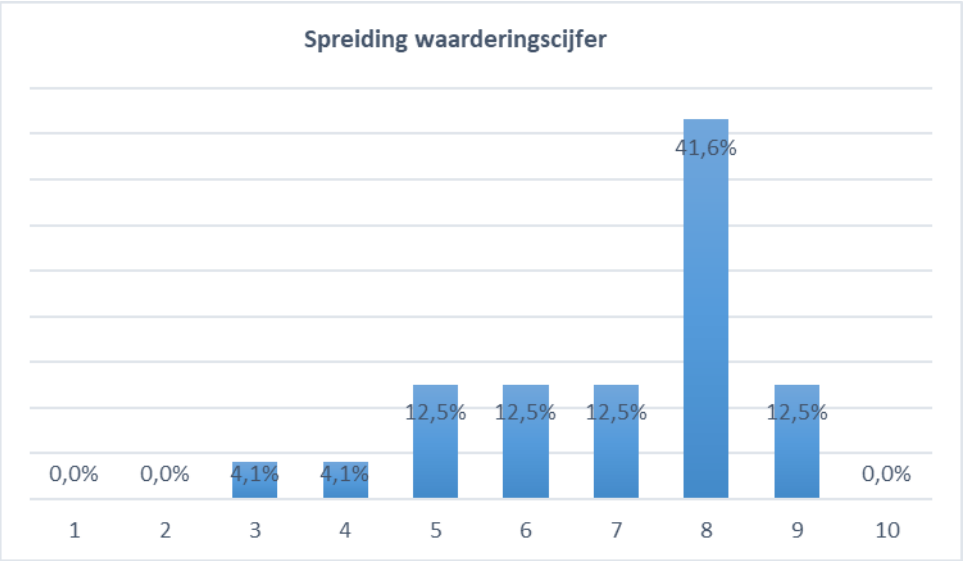

Figuur 33. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Internet- en gameverslaving - Hasselt" (18190V2)

Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding

Evaluatie 'Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding – dag 1' (Schaarbeek, 11 oktober 2018 – 181903W1)

Aantal deelnemers: 22

Aantal respondenten: 20

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,4/10

Tijdens de eerste dag werden de verschillende soorten ouderlijk gezag besproken. Ook de principes van bekwaamheid van de leerling kwamen aan bod, én de implicaties hiervan voor de CLB-praktijk. De gehanteerde werkvorm hierbij was prima: theorie werd aangevuld met praktijkvoorbeelden en inoefening aan de hand van casussen. Zo bleef de aandacht bij de toch vrij droge materie en werd het op geen enkel moment vermoeiend. Ook de spreker zorgde met haar enthousiaste en bevlogen manier van lesgeven hiervoor. Ze heeft bovendien heel veel kennis van zaken en kan steeds met de nodige expertise antwoord geven op de vragen die uit het werkveld komen.

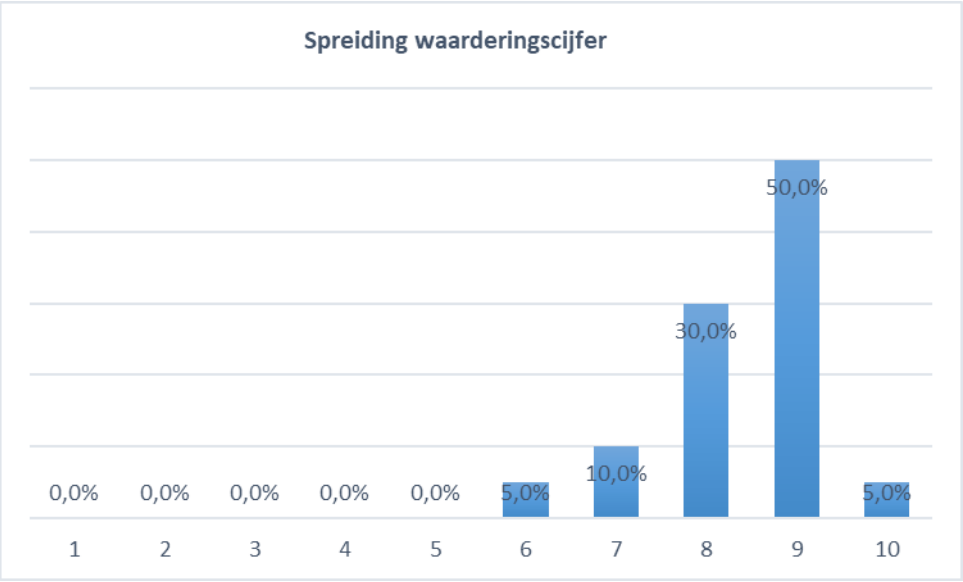

Figuur 34. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding – dag 1" (181903W1)

<u>Evaluatie 'Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding – dag 2' (Schaarbeek, 8 november 2018 – 181903W2)</u>

Uitgesteld naar 31 januari 2019

Deze nascholing werd uitgesteld omwille van ziekte van de spreker. Door de nieuwe datum konden een aantal ingeschreven deelnemers niet aanwezig zijn. Tijdens deze dag werd er ingegaan op de verschillende regelgeving die van toepassing is op de CLB-praktijk. Er werd ook ingegaan op jongeren in problemen in het IJH-landschap. De lesgever kon de interessante maar zware inhoud boeiend overbrengen en werd hierbij ondersteund door een goede powerpoint. Men vindt de gegeven informatie heel nuttig en interessant voor iedere CLB-medewerker. Een herhaling op regelmatige tijdstippen is wenselijk, ook bij veranderingen in de wetgeving is opvolging nodig.

<u>Evaluatie 'Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding – dag 3' (Schaarbeek, 13 december 2018 – 181903W3)</u>

Aantal deelnemers: 23

Aantal respondenten: 15

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,5/10

De deelnemers kregen tijdens de derde dag van de opleiding meer inzicht in de regelgeving van het beroepsgeheim. Ondanks de droge en theoretische materie kon de enthousiaste spreekster dit zeer

boeiend brengen met veel mogelijkheden tot interactie en casusbespreking/praktijkvoorbeelden. Soms ging ze wel vrij snel en werd er te veel informatie op korte tijd gegeven.

De CLB-medewerkers kregen meer zicht op welke manier je met de wetgeving in de praktijk kan omgaan en waar men zeker op moet letten. Een nuttige nascholing dus, waarbij regelmatige opfrissing wenselijk is of indien er aanpassingen zijn aan de wetgeving.

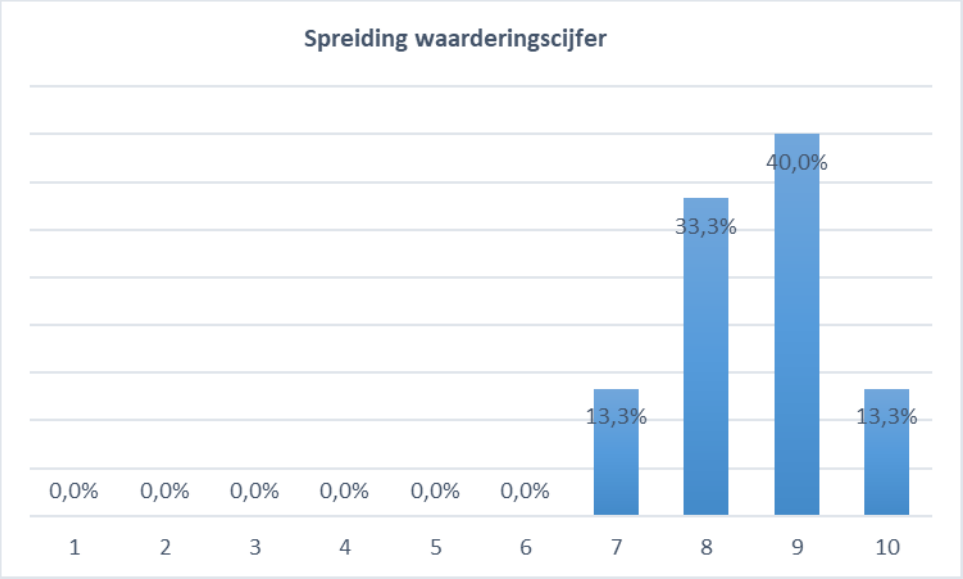

Figuur 35. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding – dag 3" (181903W3)

Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding: een opfrissing

Evaluatie 'Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding: een opfrissing' (Schaarbeek, 7 februari 2019 – 181903X)

Aantal deelnemers: 34

Aantal respondenten: 20

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,6/10

De CLB-medewerkers die al een basisopleiding kregen omtrent het juridisch-deontologisch kader, kregen nu een opfrissing van de thema's die tijdens deze basisopleiding aan bod kwamen. Aan de hand van casussen werden theorie en praktijk opgefrist. Men vond deze werkvorm prima. Deze nascholing wordt dan ook als zeer bruikbaar ervaren.

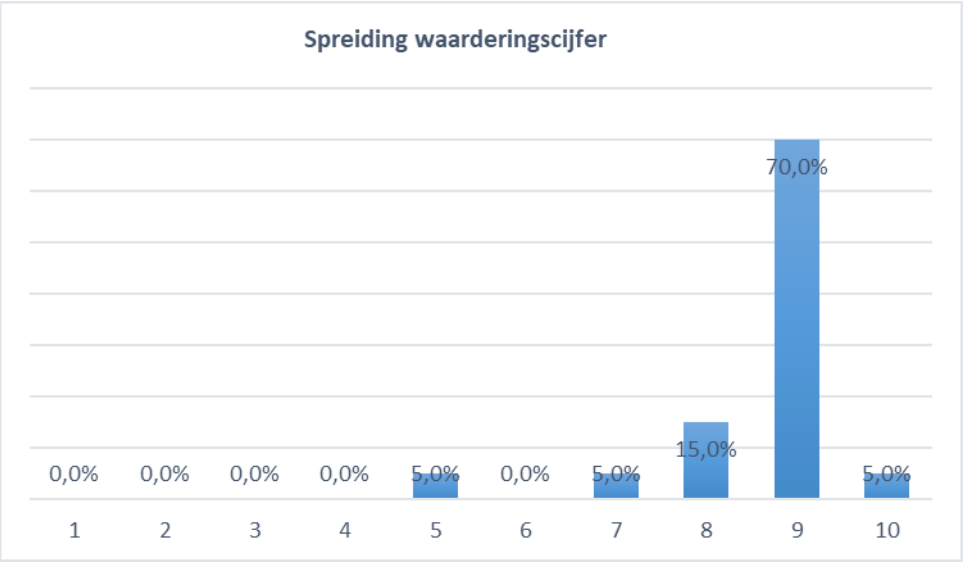

Figuur 36. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Deontologische en juridische aspecten van leerlingenbegeleiding: een opfrissing" (181903X)

Dilemmatraining, morele oordeelsvorming in de praktijk

Evaluatie 'Dilemmatraining, morele oordeelsvorming in de praktijk ' (181903Y)

Deze nascholing werd twee keer georganiseerd: 1 keer in Schaarbeek en 1 keer in Gent. De nascholing handelde over dilemmatraining, waarbij de CLB-medewerkers manieren leerden om beter, oordeelkundiger en gewetensvoller bepaalde acties uit te voeren. De spreker, Kris Stas, was zeer aangenaam en bezat veel know how in de materie. De gehanteerde werkvorm, collegiaal overleg en casusbespreking in beperkte groep, vond men prima. Voor sommigen is het denkkader en de aangeleerde methodiek bruikbaar in de praktijk, anderen vinden dit minder haalbaar voor in het werkveld.

Workshop 'Een model van polarisatiemanagement'

Evaluatie 'Workshop een model van polarisatiemanagement' (Antwerpen, 6 november en 12 december 2018 – 181903Z1)

Aantal deelnemers: 21

Aantal respondenten: 15

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,3/10

De groep kreeg tijdens deze nascholing een nieuw denkkader mee om polarisatie en conflicten beter te plaatsen/analyseren en aan te pakken. Theorie en toepassingen werden zeer goed afgewisseld door

deskundige en aangename sprekers die de deelnemers goed betrokken tijdens de vorming. De kleine groep maakte bovendien de interactie gemakkelijker, wat een zeer grote troef was voor deze nascholing.

De deelnemers onderschrijven de kennis van het model. Ze vinden het een verhelderend en interessant denkkader. De deelnemers stellen zich wel vragen bij de concrete mogelijkheden en de bruikbaarheid ervan. Men vindt dat er te weinig is ingegaan op de aanpak en de implementatie van het model in de praktijk. Bovendien kenden de sprekers minder de context van het CLB om voorbeelden hierop af te stemmen.

De syllabus was vrij beperkt. De deelnemers konden wel het boek aankopen, wat zeer toegankelijk is geschreven en een goed naslagwerk is.

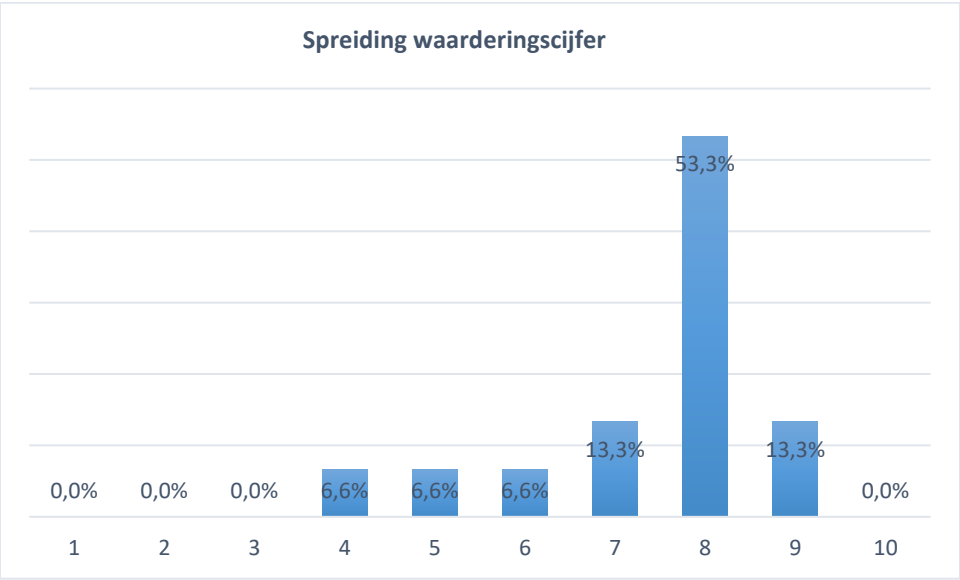

Figuur 37. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Workshop een model van polarisatiemanagement" (181903Z1)

Verdieping leerlingen met specifieke noden

Evaluatie Verdieping leerlingen met specifieke noden (Schaarbeek, 12 maart 2019 – 181903AA)

Aantal deelnemers: 70

Aantal respondenten: 46

Gemiddeld waarderingscijfer: 5,4/10

Tijdens deze verdieping werden een aantal nieuwigheden en mogelijkheden die aan belang groeien toegelicht. Men was niet geheel positief na afloop van deze nascholing. Het was vooral een herhaling en opfrissing van reeds gekende zaken. Er werd vooral basisinformatie gegeven waardoor het verdiepend

karakter ontbrak. Bepaalde aspecten die werden aangehaald waren niet relevant of te technisch. Het deel rond POAH en TOAH vond men wel zinvol. Een jaarlijkse update blijft daarom toch belangrijk.

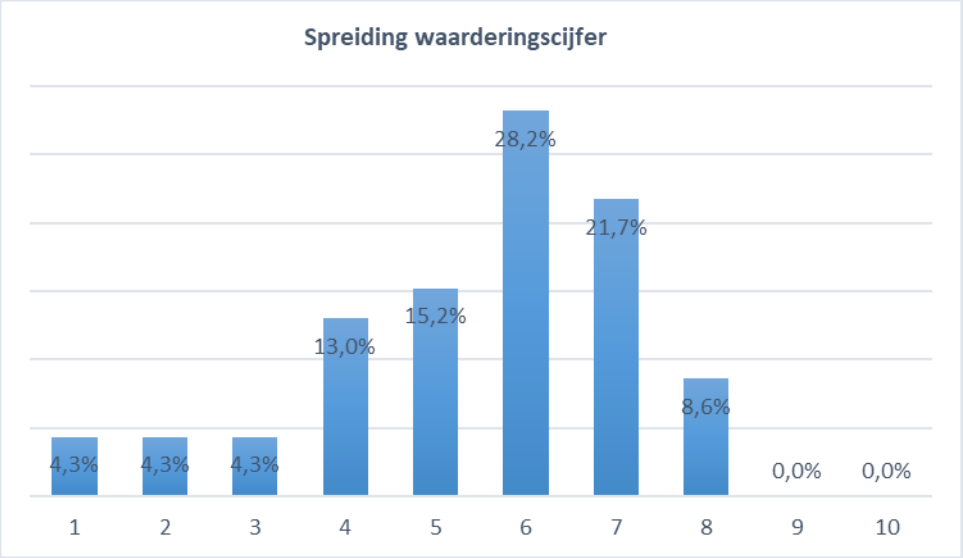

Figuur 38. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Verdieping leerlingen met specifieke noden" (181903AA)

Stand van zaken M-decreet - ondersteuningsmodel

Evaluatie 'Stand van zaken M-decreet - ondersteuningsmodel (Schaarbeek, 26 maart 2019 – 181903AB)

Aantal deelnemers: 66

Aantal respondenten: 46

Gemiddeld waarderingscijfer:7,6/10

De nascholing bleek een zinvolle opfrissing, de deelnemers vonden het nuttig om alles gedetailleerd op een rijtje te krijgen. Vooral de goede update van wijzigingen in verband met regelgeving was zeer welkom. Op korte tijd verwierven de cursisten op een overzichtelijke manier heel wat nieuwe informatie. De lesblokken waren vrij lang, wat voor de concentratie wel lastig was. Er was veel ruimte om vragen te stellen.

Spreekster Tine Gheysen werd geprezen omwille van haar ruime expertise rond M-decreet, ze is een bron van informatie die ze correct weet te delen. Daarnaast hanteerde ze een goed uitgewerkte presentatie. Deze werd na afloop aangepast en aangevuld ifv vragen en interessante opmerkingen tijdens de nascholing. De PPT bleek een goede basis om info door te geven aan collega's. De impact van deze nascholing schatten de meeste aanwezigen hoog in omdat het essentieel is op de hoogte te blijven van de veranderingen in de wetgeving betreffende M-decreet om werk goed uit te kunnen voeren. Opvolging vinden ze dan ook nodig zodat alle nieuwigheden goed geduid en uitgelegd kunnen worden.

Op praktisch vlak verliep de nascholing vlot, enige bedenking was dat de tijdspanne wat korter had mogen zijn.

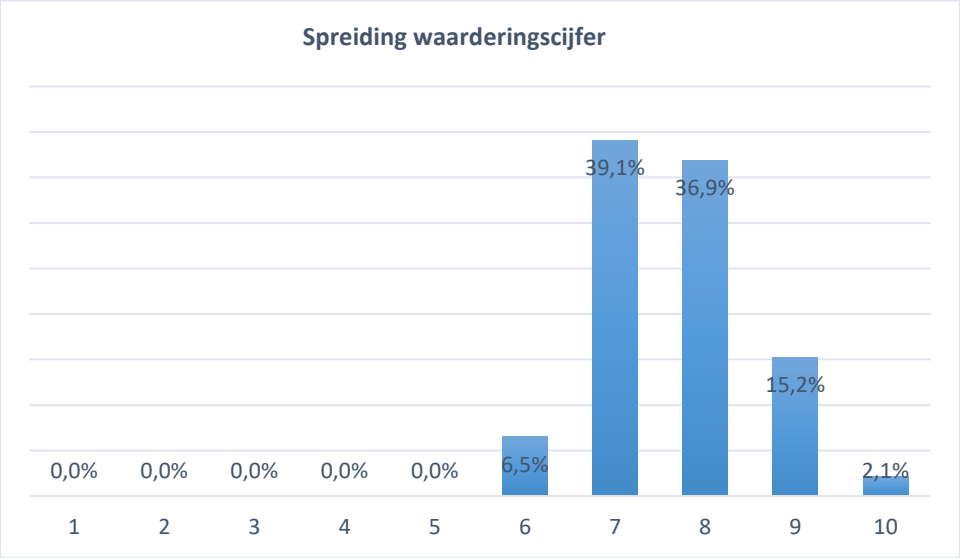

Figuur 39. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Stand van zaken M-decreet - ondersteuningsmodel" (181903AB)

Hoe ziet het GC in het basisonderwijs eruit en hoe gaan we verder?

Evaluatie 'Hoe ziet het GC in het basisonderwijs eruit en hoe gaan we verder?' (Schaarbeek, 23 november 2018 – 181903AC1)

Aantal deelnemers: 26

Aantal respondenten: 18

Gemiddeld waarderingscijfer: 6,1/10

Deze nascholing bracht voor de meeste deelnemers nieuwe inzichten rond de mogelijkheden die ZILL biedt. Sommigen leerden ook nieuwe vaardigheden wat betreft de M-cirkel. Voor hen was dit een zinvolle en interessante nascholing. Voor anderen die al wat langer in het vak staan, bracht de nascholing minder nieuwe inzichten dan verwacht. Zij bleven vooral in de namiddag op hun honger zitten. Er werd te weinig ingegaan op wat leerplannen, eindtermen, … specifiek betekenen voor de CLB-werking.

De 3 sprekers brachten voldoende variatie naar werkvorm en konden hun onderwerp goed en boeiend overbrengen. Het ontbreken van hand-outs in de namiddag vond men jammer. De aanwezigheid ervan maakt immers notities maken gemakkelijker om nadien ook aan de collega's te kunnen overbrengen.

De inschatting GC of IAC blijft moeilijk, men blijft worstelen met de vraag wanneer GC overgaat in IAC. Een vorming of verdieping hierrond is voor sommigen dan ook wenselijk.

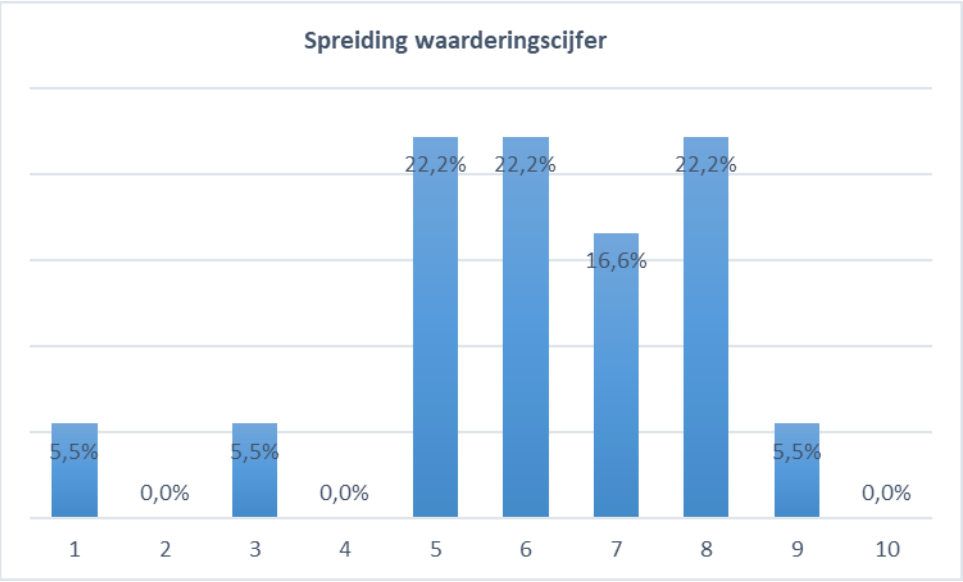

Figuur 40. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Hoe ziet het GC in het basisonderwijs eruit en hoe gaan we verder - Leuven" (181903AC1)

<u>Evaluatie 'Hoe ziet het GC in het basisonderwijs eruit en hoe gaan we verder?' (Gent, 20 december 2018 – 181903AC2)</u>

Aantal deelnemers: 16

Aantal respondenten: 10

Gemiddeld waarderingscijfer: 4,6/10

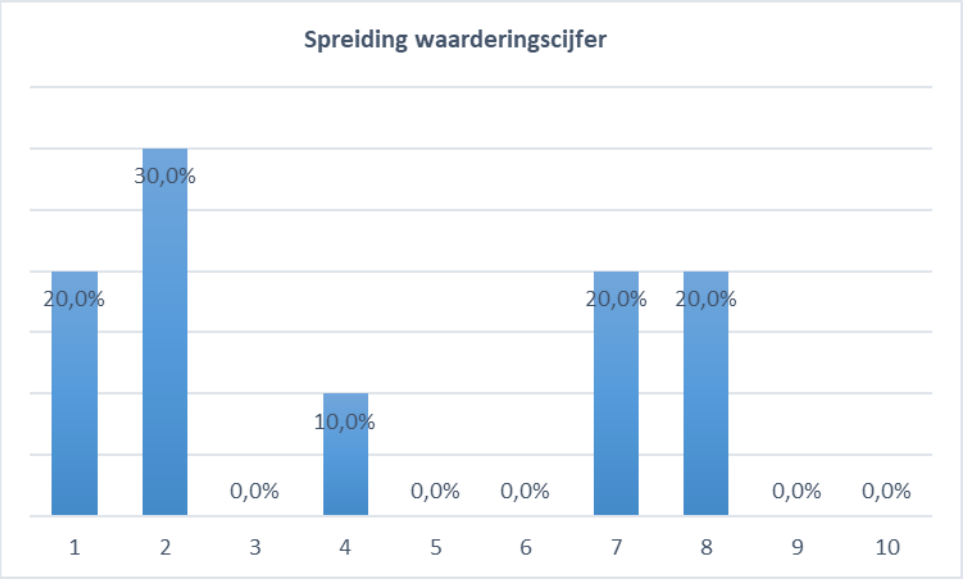

Figuur 41. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Hoe ziet het GC in het basisonderwijs eruit en hoe gaan we verder - Gent" (181903AC2)

Uit de evaluaties van Vrij CLB Nascholing blijkt dat de deelnemers duidelijk met andere verwachtingen naar de nascholing waren gekomen. Men had graag meer informatie gekregen over het gemeenschappelijk curriculum (GC) zelf, alsook hoever je kan gaan in aanpassingen en wanneer beslist kan worden om over te gaan naar een IAC. De onderwerpen die aan bod kwamen waren voor de meesten gekende materie en gaven geen antwoord op de vragen waarmee de CLB-medewerkers zitten rond de grenzen van het GC.

De behandelde onderwerpen, leerplan Nederlands OVSG, voorstelling ZILL en de M-cirkel, werden wel allemaal mooi onderbouwd met powerpoint en duidelijk uitgelegd. Vooral het gedeelte omtrent ZILL werd zeer boeiend gebracht door een enthousiaste spreker die zeer veel praktische voorbeelden aanhaalde. Maar ook hier bleef men op zijn honger zitten wat betreft differentiatie binnen het GC. Voor sommigen was de inhoud en het gebruik van de M-cirkel nieuwe en interessante informatie, doch voor de meeste deelnemers herhaling. Er is bijgevolg geen verdieping of opvolging nodig, maar wel een andere en bruikbare inhoud.

Evaluatie 'Hoe ziet het GC in het basisonderwijs eruit en hoe gaan we verder?' (Antwerpen, 24 januari 2019 – 181903AC3)

Aantal deelnemers: 40

Aantal respondenten: 22

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,1/10

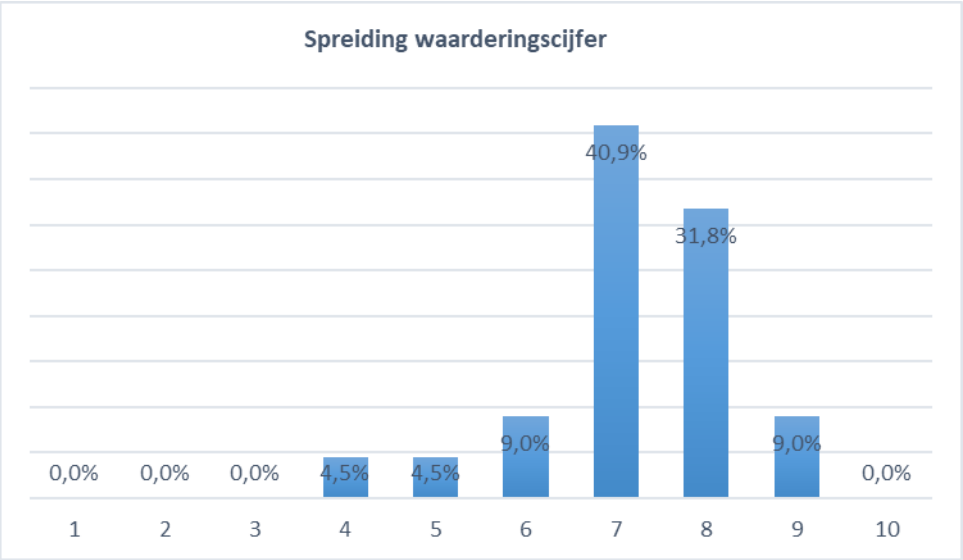

Figuur 42. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Hoe ziet het GC in het basisonderwijs eruit en hoe gaan we verder - Antwerpen" (181903AC3)

De sessie in Antwerpen werd vrij goed geëvalueerd. De deelnemers geven aan nieuwe inzichten te hebben verworven o.a. in de leerplannen, de M-Cirkel, het GC en ZILL. Alle 3 de sprekers gingen met veel plezier en overtuiging aan slag met hun materie en dit enthousiasme sloeg ook over naar het publiek. Ze konden alle 3 vertellen vanuit hun ervaringen in het onderwijs wat toch een grote meerwaarde geeft. De powerpoint was goed, enkel de slides waren moeilijk leesbaar in afgeprinte versie. Dit werd reeds rechtgezet door ook digitaal de informatie te ontvangen. Men had wel nog graag meer info gekregen over de grens IAC-GC.

Uit de papieren evaluaties noteerden de deelnemers volgende zaken:

1) Dingen die men geleerd heeft

- M-cirkel
    - Inhoud (2x)
    - Hoe bespreekbaar maken met leerkrachten
    - Verdieping kennis
    - Nieuw, interessante en bruikbare tool
    - Toepassing: redelijke aanpassingen
    - Mooie herhaling
    - Leerkracht warm maken om even uit de klas te komen en tijd voor de M-cirkel te maken
- Onderwijsbehoeften
    - Focussen op en bepalen van onderwijsbehoeften (2x)
    - Eerst doelen concreet maken, dan pas overgaan naar onderwijsbehoeften (3x)
    - Hulpzinnen
- Relatie met leerkrachten
    - Nog meer investeren in goede relaties
    - Inspirerend naar coaching leerkrachten
    - Handvat om hen anders te laten kijken naar leerlingen
    - Hoe belangrijk het is om relatie op te bouwen met de leerkracht (2x)
    - Als leerkracht met frustraties zit: erkenning geven door bv vraag naar loslaten te stellen
    - Praten met leerlingen ook onder de aandacht brengen van leerkrachten (vaak interpreteren we zelf hun noden)
    - Praten over wat een leerling nodig heeft is minder bedreigend dan “probeer dit of dat”
    - Leerkracht zelf laten nadenken over redelijke aanpassingen
- Label loslaten: creëert veel meer opening om aan de slag te gaan
- Differentiatie doortrekken naar doelen, werkwijze, materiaal en evaluatie (2x)
- Klassysteem verlaten om elke leerling de groeikansen te bieden die het nodig heeft
- Barrières als vertrekpunt (hulpmiddel om tot oplossingen te komen)

2) Nog vragen

- Hoe competentie leerkracht verhogen
- Waar kan leerkracht het nodige materiaal vinden

- Link M-cirkel en HGD
- Hoe realiseer je dit als leerkracht naar een klas met 30 leerlingen
- Waar GC stopt is niet zwart-wit te bepalen, maar voor stuk afhankelijk van de scholen?
- Hoe is de M-cirkel bruikbaar bij GC?
- Hoe scholen overtuigen hier voldoende tijd voor te maken?
- Wat doen als redelijke aanpassingen botsen met de grenzen van de schoolvisie en draagkracht van de leerkracht?
- Met jonge kinderen achterhalen wat hun noden zijn?
- Afstand CLB-individuele leerkracht in secundair onderwijs is groot dus vraagt veel tijd: hoe ver daarin gaan als CLB-onthaler? Want je hebt reeds de cel als platform
- Hoe afstand trajecten-leerkracht verkleinen
- Kan afschaffen getuigschrift lager onderwijs mogelijk worden? Zo niet, kan de basisschool meer ondersteund worden bij de vraag hoe ze moeten omgaan met het al dan niet toekennen van het getuigschrift lager onderwijs
- Wat als we geen effect halen uit M-cirkel?
- Meer voorbeelden van redelijke aanpassingen

3) Wat doorvertellen

- Voorstelling M-cirkel op team (4x)
- Wanneer GC stopt blijft heel moeilijk te bepalen
- Rechtstreeks van probleem naar aanpassing gaat niet
- Door heropfrissing M-cirkel terug meer gebruiken (2x)
- Leg focus op de onderwijsbehoeften (eerder dan het idee te hebben dat je met een koffer vol mogelijke redelijke aanpassingen op een school moet aankomen
- Doel vastnemen in overleg, explicieter maken

De gemeenschappelijke curricula in het secundair onderwijs

Evaluatie De gemeenschappelijke curricula in het secundair onderwijs (Mechelen, 7 februari 2019 – 181903AD)

Aantal deelnemers: 43

Aantal respondenten: 24

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,6/10

De deelnemers apprecieerden de sprekers, ze wisten de droge materie toch boeiend te brengen met nuttige praktijkvoorbeelden en ruimte voor vragen en interactie. Sommige onderdelen waren wel vrij veel uitgediept. De aanwezigen deden heel wat nieuwe kennis op: ze kregen een overzicht tegen een belangrijke theoretische achtergrond. Zo kregen ze ook zicht op tot wanneer redelijke aanpassingen mogelijk zijn binnen het gemeenschappelijk curriculum. Deze verduidelijking was nuttig in het licht van

de modernisering van SO. De hoge expertise en knowhow van CLB-werking in de praktijk vielen in de smaak. De handouts waren helaas soms moeilijk te volgen doordat….

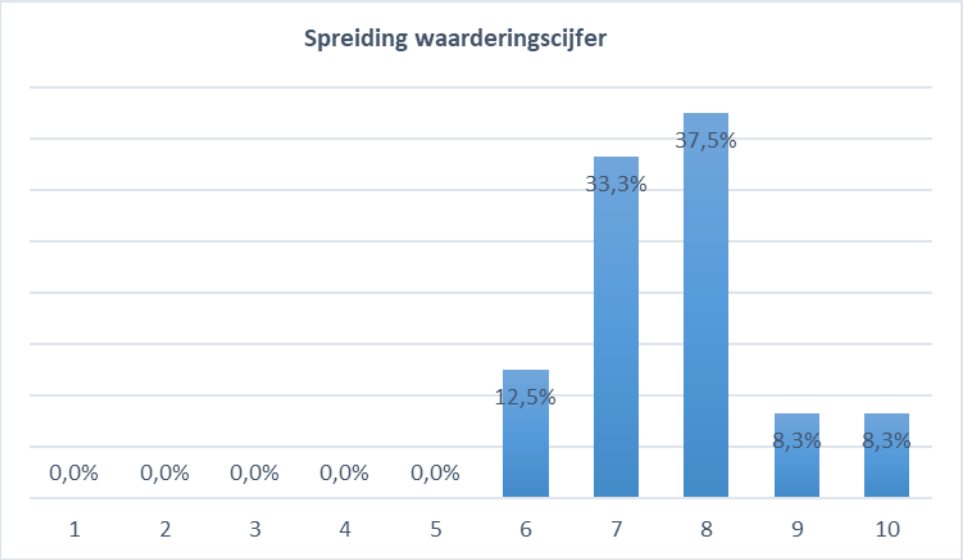

Figuur 43. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "De gemeenschappelijke curricula in het secundair onderwijs" (181903AD)

Kwaliteitsvolle studiekeuzetrajecten op school

Evaluatie Kwaliteitsvolle studiekeuzetrajecten op school (Schaarbeek, 16 mei 2019 – 192003AE)

Aantal deelnemers: 22

Aantal respondenten: 7

Gemiddeld waarderingscijfer: 5,4/10

Via deze vorming kregen de deelnemers een stevigere basis om met scholen rond de uitbouw van een kwaliteitsvol onderwijsloopbaantraject aan de slag te gaan. Men vond deze vorming eerder inspirerend, maar men had liever meer inhoudelijke tools en informatie gekregen. Door het werken in groepjes werden er leerrijke ervaringen met collega's uitgewisseld. De werkvormen waren zeer gevarieerd en interactief, wat positief was. Toch was het inhoudelijk te weinig en waren veel zaken die aangehaald werden net zinvol.

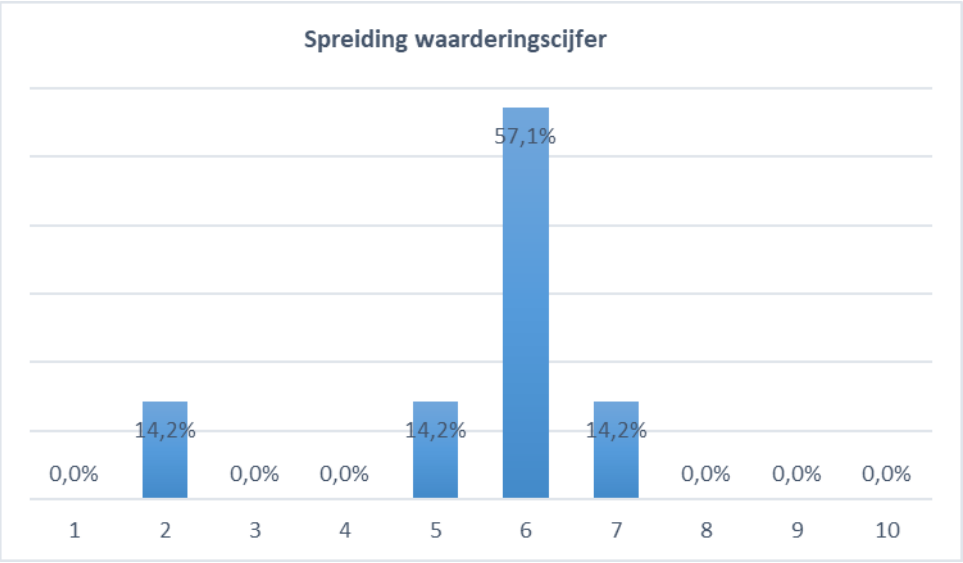

Figuur 44. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Kwaliteitsvolle studiekeuzetrajecten op school" (181903AE)

Wetgeving gewoon secundair onderwijs & uitrol duaal leren

Evaluatie Wetgeving gewoon secundair onderwijs & uitrol duaal leren (Gent, 28 maart 2019 – 181903AF1)

Aantal deelnemers: 50

Aantal respondenten: 30

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,1/10

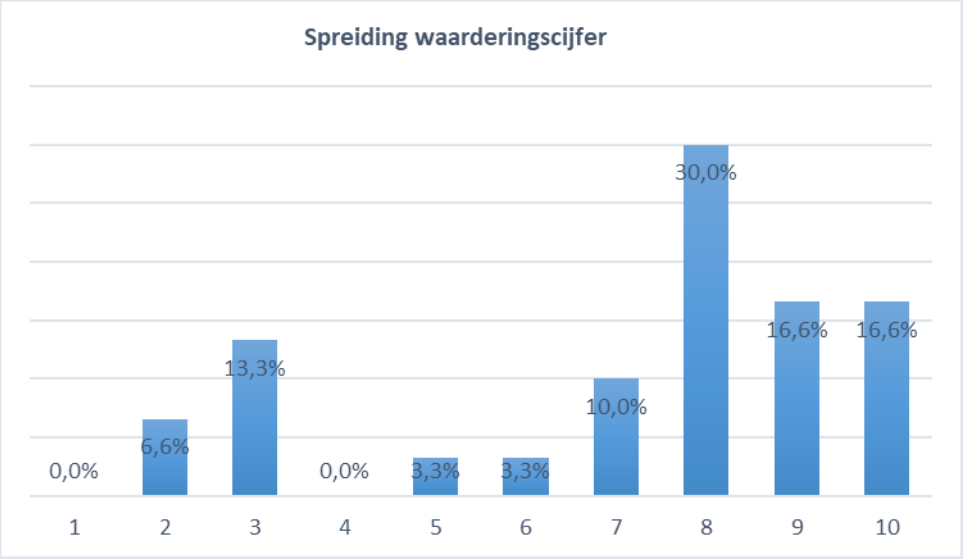

Figuur 45. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Wetgeving gewoon secundair onderwijs & uitrol duaal leren - Gent" (181903AF1)

Evaluatie Wetgeving gewoon secundair onderwijs & uitrol duaal leren (Leuven, 25 april 2019 – 192003AF2)

Aantal deelnemers: 57

Aantal respondenten: 35

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,2/10

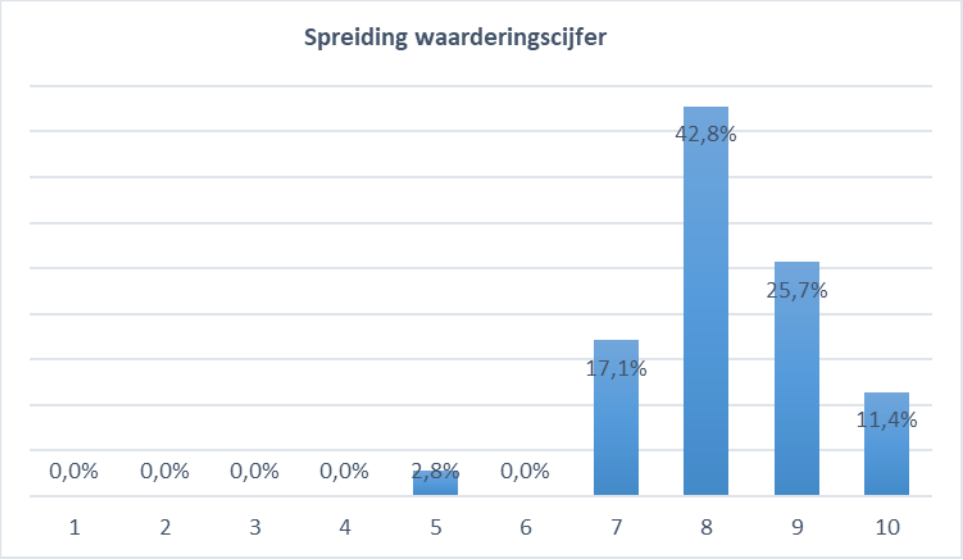

Figuur 46. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Wetgeving gewoon secundair onderwijs & uitrol duaal leren - Leuven" (181903AF2)

In deze vorming (zowel in Gent als in Leuven) kregen de CLB-medewerker de noodzakelijke achtergrond en verdieping in de materie van het onderwijslandschap en de bijhorende wetgeving. Ook het duaal leren kwam tijdens deze vorming aan bod. Alle nieuwe ontwikkelingen werden duidelijk uitgelegd door de aangename en ervaren spreker. De deelnemers kregen zeer veel verschillende informatie en leerden dus veel bij of gekende zaken werden opgefrist. Er was voldoende ruimte om vragen te stellen maar dit kwam soms chaotisch over. Men miste wat structuur tijdens de vorming. Opvolging over dit thema is zeker wenselijk.

Onderwijsloopbaanbegeleiding in de hedendaagse CLB-praktijk: modernisering secundair onderwijs

Evaluatie 'Onderwijsloopbaanbegeleiding in de hedendaagse CLB-praktijk' (Antwerpen, 27 september 2018 – 181903AG1)

Aantal deelnemers: 57

Aantal respondenten: 44

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,2/10

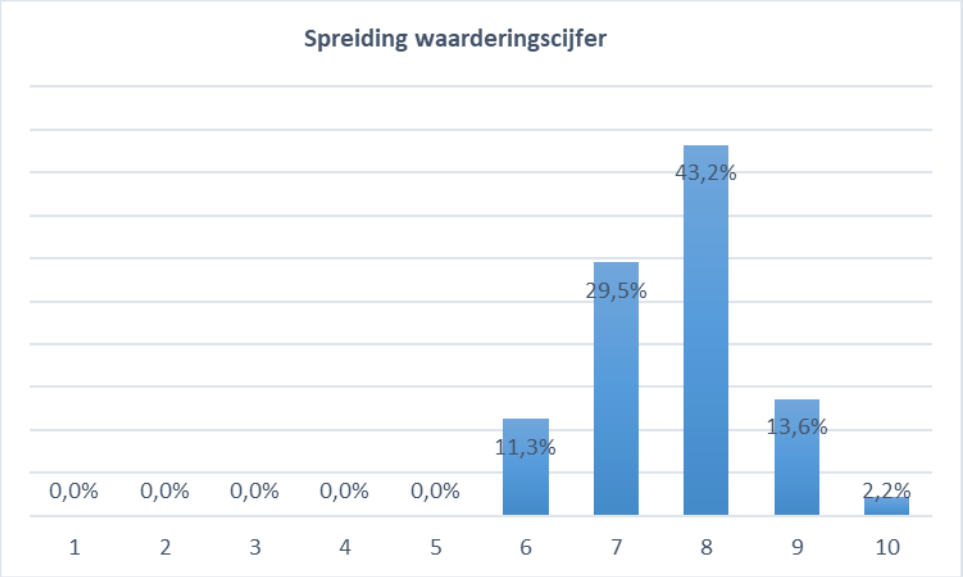

Figuur 47. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "OLB in de hedendaagse CLB-praktijk - Antwerpen" (181903AG1)

<u>Evaluatie 'Onderwijsloopbaanbegeleiding in de hedendaagse CLB-praktijk' (Schaarbeek, 9 oktober 2018 – 181903AG2)</u>

Aantal deelnemers: 36

Aantal respondenten: 29

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,6/10

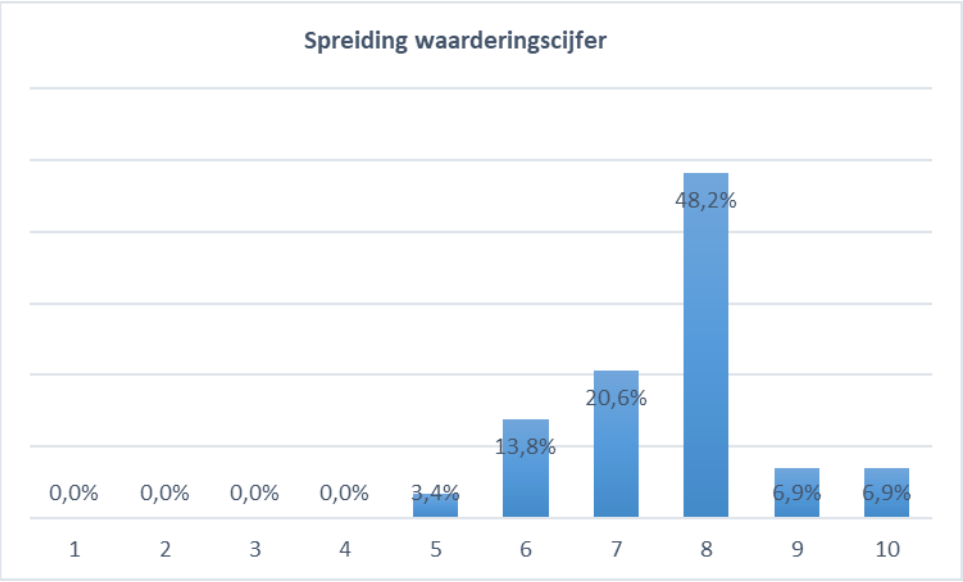

Figuur 48. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "OLB in de hedendaagse CLB-praktijk - Schaarbeek" (181903AG2)

<u>Evaluatie 'Onderwijsloopbaanbegeleiding in de hedendaagse CLB-praktijk' (Gent, 17 oktober 2018 – 181903AG3)</u>

Aantal deelnemers: 30

Aantal respondenten: 16

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,1/10

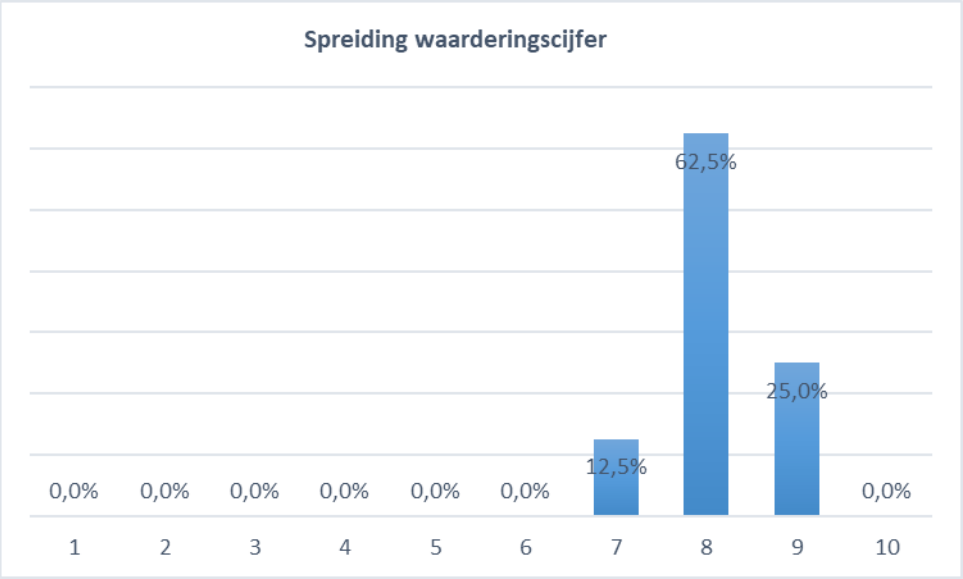

Figuur 49. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "OLB in de hedendaagse CLB-praktijk - Gent" (181903AG3)

Evaluatie 'Onderwijsloopbaanbegeleiding in de hedendaagse CLB-praktijk' (Brugge, 25 oktober 2018 – 181903AG4)

Aantal deelnemers: 43

Aantal respondenten: 34

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

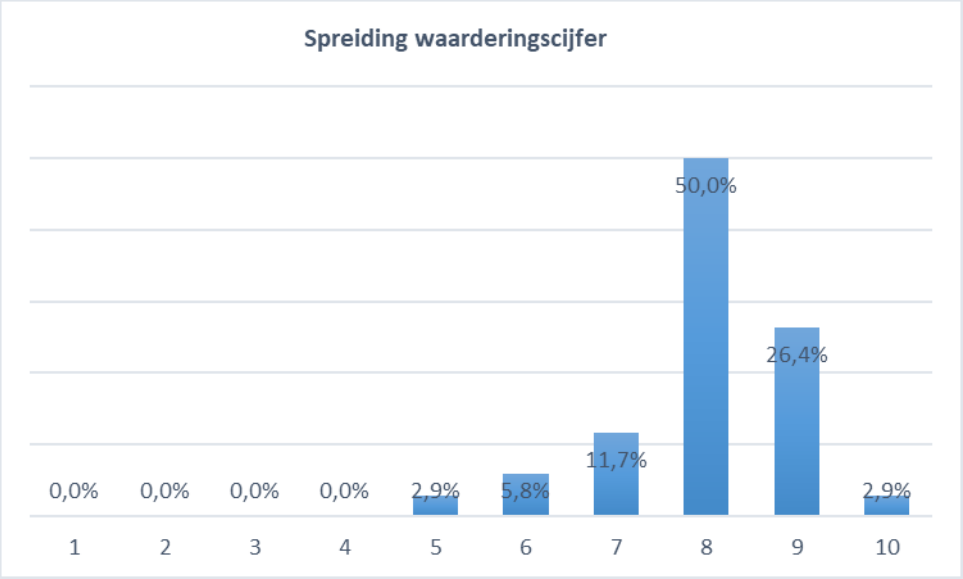

Figuur 50. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "OLB in de hedendaagse CLB-praktijk - Brugge" (181903AG4)

Evaluatie 'Onderwijsloopbaanbegeleiding in de hedendaagse CLB-praktijk' (Genk, 8 november 2018 – 181903AG5)

Aantal deelnemers: 98

Aantal respondenten: 70

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,7/10

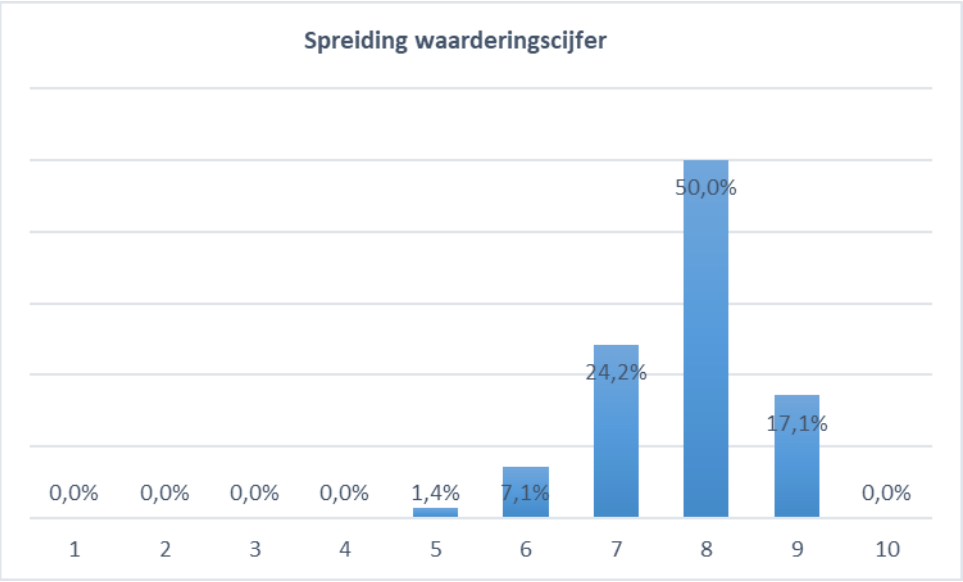

Figuur 51. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "OLB in de hedendaagse CLB-praktijk - Genk" (181903AG5)

Deze nascholing, die 5 keer doorging (provinciaal), handelde over de nieuwe structuur van het secundair onderwijs. De deelnemers deden nieuwe kennis op over deze hervorming en de consequenties in de praktijk. Men kreeg een heldere en duidelijke toelichting van droge materie door 2 deskundige en boeiende sprekers. Een hoorcollege was de beste werkvorm om zoveel nieuwe informatie op korte tijd door te geven. Gelukkig was er ook voldoende ruimte voor vragen en onderlinge overlegmomentjes.

In het eerste deel was de informatie vooral toegespitst op de invulling vanuit de Katholieke onderwijskoepel. Men miste hierbij de verschillen in invulling met de andere netten waardoor de informatie onvolledig was en niet alle informatie bruikbaar is voor infoavonden of andere infomomenten. Bovendien was het niet altijd duidelijk tijdens de voorstelling wat van katholiek onderwijs kwam en wat vanuit de overheid.

De deelnemers beschikten tijdens de dag over handouts om notities bij te nemen. Dit is zeker handig en geeft een houvast om mee te volgen. Doch kon de kwaliteit hiervan beter. In het eerste deel was er te veel tekst en te weinig notitieruimte, in het tweede deel bestond de ppt vooral uit titels en moest er heel veel aangevuld worden. Dit werd wel aangepast na enkele sessies maar soms moeilijk leesbaar door te klein lettertype. Men vraagt naar de digitale versie om de info gemakkelijker te kunnen doorgeven op het centrum.

Een herhaling is zeker zinvol om de materie goed te beheersen en alles volledig onder de knie te krijgen. Ook verdere opvolging is nodig naarmate de hervorming meer vorm krijgt en zich verder uitrolt. Nu zijn er nog veel onduidelijkheden en zaken die niet vast staan. Volgens de deelnemers zou elke CLB-medewerker deze vorming moeten kunnen volgen aangezien dit basisinformatie is.

MANAGEMENT

CLB biedt een warm en laagdrempelig onthaal aan cliënten van etnisch-cultureel diverse afkomst

Evaluatie 'CLB biedt een warm en laagdrempelig onthaal aan cliënten van etnisch-cultureel diverse afkomst' (Schaarbeek, 23 oktober 2018 – 181904B1)

Aantal deelnemers: 20

Aantal respondenten: 16

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,3/10

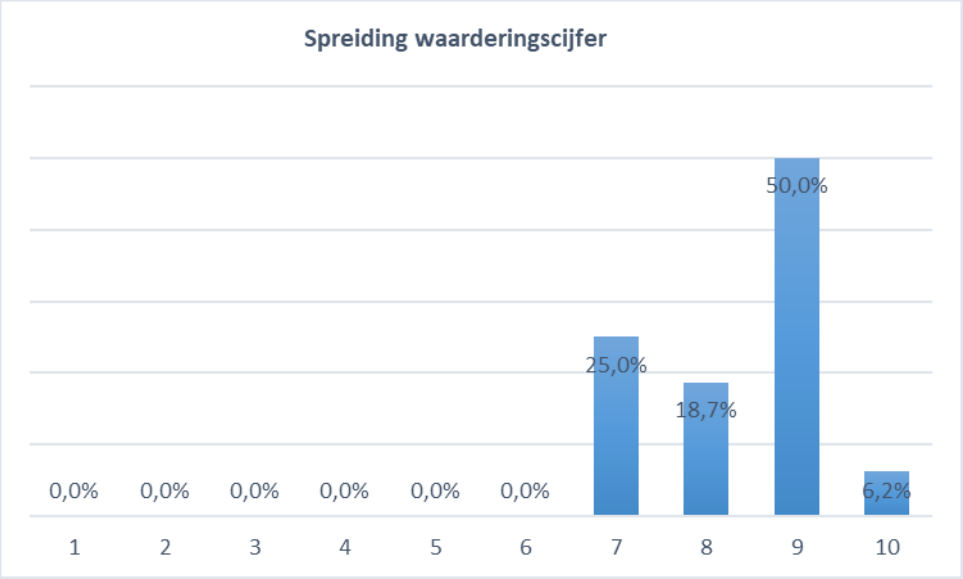

Figuur 52. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "CLB biedt een warm en laagdrempelig onthaal aan cliënten van etnisch-cultureel diverse afkomst" (181904B1)

Evaluatie 'CLB biedt een warm en laagdrempelig onthaal aan cliënten van etnisch-cultureel diverse afkomst' (Antwerpen, 7 mei 2019 – 181904BB)

Aantal deelnemers: 19

Aantal respondenten: 2

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

Tijdens deze nascholing (zowel in Schaarbeek als in Antwerpen) deden de deelnemers nieuwe inzichten op rond beeldvorming en diversiteit. De spreker leerde de groep, door zijn ruime ervaring en vele praktijkvoorbeelden, de dingen anders te benaderen en door een andere bril te bekijken. Vooral de spreker, Houssein Boukhriss, werd zeer positief geëvalueerd: een boeiende, vlotte, aangename en warme man. Hij kon zeer bevlogen vertellen uit zijn eigen ervaringen.

Sommige deelnemers misten in zijn verhaal wel de link met onthaal-en baliemedewerkers. De vorming was eerder gericht naar leerkrachten en leidinggevenden. Er wordt dan ook gesuggereerd om ook vorming te voorzien voor CLB-medewerkers rond onthaal, drukke telefonie en verbale agressie. De communicatieoefening in de namiddag vond men een leuke afwisseling maar draaide vooral rond obstakels in communicatie in het algemeen. Ook hier misten sommigen de link met de CLB-praktijk.

LARS-coaches

Evaluatie 'LARS-coaches' (Schaarbeek; 17, 19, 20 en 21 september 2018 – 181904C)

Aantal deelnemers: 167

Aantal respondenten: 95

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,5/10

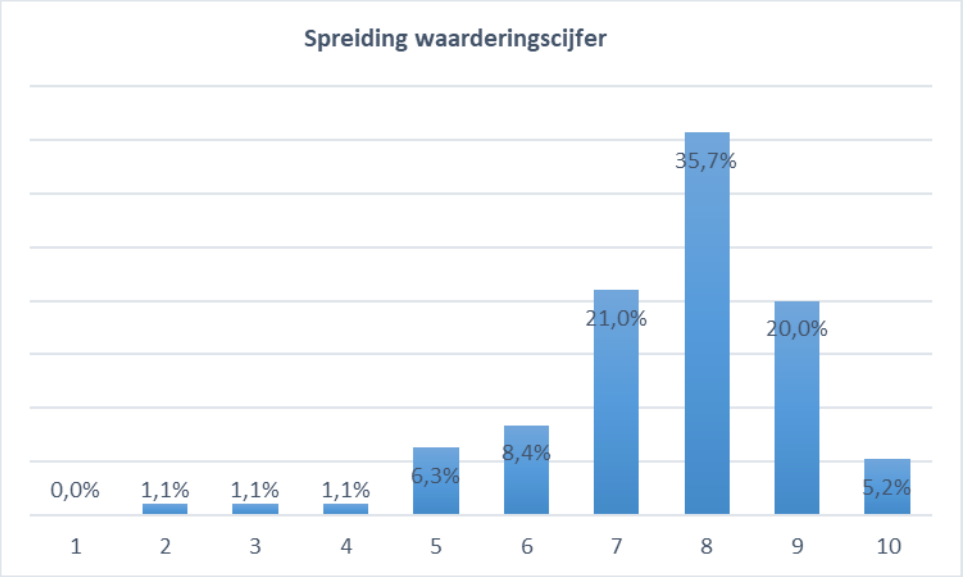

Figuur 53. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "LARS-coaches" (181904C)

Tijdens deze LARS-week werden vele zaken weer opgefrist en nieuwigheden verduidelijkt. Dit is steeds zinvol, vooral ook de wisselwerking met de collega's. De lesgever, Hilde Denys, legt alles goed en duidelijk uit en bezit veel kennis over de mogelijkheden van LARS. Zij probeert zoveel mogelijk vragen van de deelnemers op te lossen.

In de namiddag kon de medische discipline aansluiten om te oefenen en te testen in de nieuwe medische module van LARS. Er was echter te weinig tijd om de nieuwe schermen voor het medisch luik uit testen. Deze vorming kwam ook vrij vroeg aangezien het medische luik in het programma nog onvoldoende goed is uitgewerkt om er al vorming over te geven. Hierdoor was wat er getoond kon worden nog vrij vaag en beperkt.

De deelnemers vinden het niet altijd de moeite om voor deze info naar Schaarbeek te komen. Dit zou ook via mail of nieuwsbrief kunnen gegeven worden. Bovendien was het namiddaggedeelte minder zinvol voor niet-medische CLB-medewerkers. Men suggereert om dan ook per discipline op te splitsen zodat er meer ruimte is voor vragen en oefening.

Een syllabus ontbrak maar was handig geweest als houvast en om goed te kunnen doorstromen naar collega's.

Indien er essentiële inhoudelijke veranderingen zijn, is opvolging aangewezen.

Basisopleiding kwaliteitszorg

Evaluatie 'Basisopleiding kwaliteitszorg' (Schaarbeek, 22 januari, 19 maart, 7 mei 2019 – 181904D)

Aantal deelnemers: 22

Aantal respondenten: 13

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,7/10

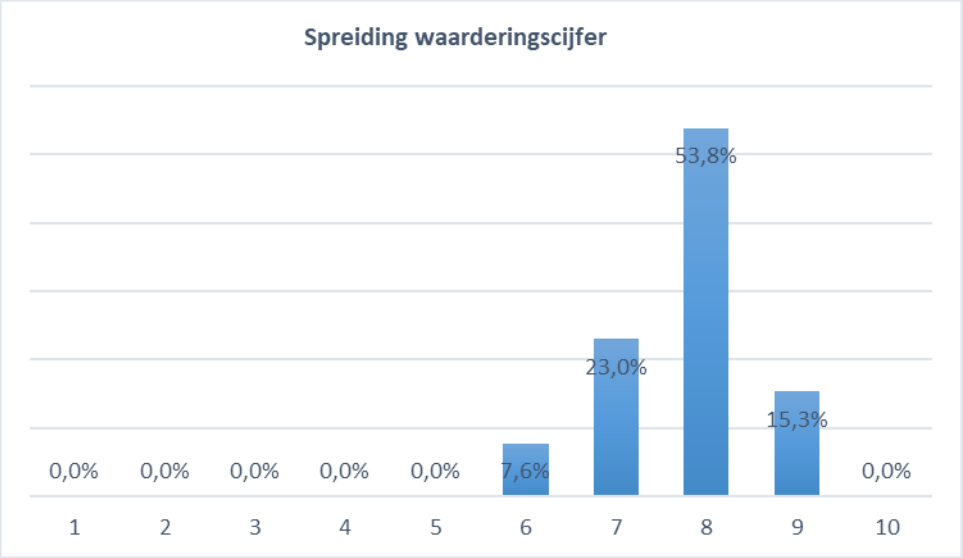

Figuur 54. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Basisopleiding kwaliteitszorg" (181904D)

Tijdens deze basisopleiding werd een kader aangeboden voor de uitbouw van een kwaliteitsbeleid in een CLB. Vanuit zowel theoretische invalshoek als concrete praktijken werden basisprincipes van kwaliteitszorg aangebracht. Tijdens de basisopleiding werd er op een interactieve manier gewerkt, met concrete voorbeelden. De deelnemers konden zelf ook inhouden aanbrengen. Het is een nuttige en praktische vorming waarbij men meteen in het CLB mee aan de slag kan gaan.

Gebruik van kleine brandblusapparaten

Evaluatie 'Opleiding gebruik van kleine brandblusapparaten' (Gent, 28 mei 2019 – 181904E 1)

Aantal deelnemers: 13

Aantal respondenten: 12

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,7/10

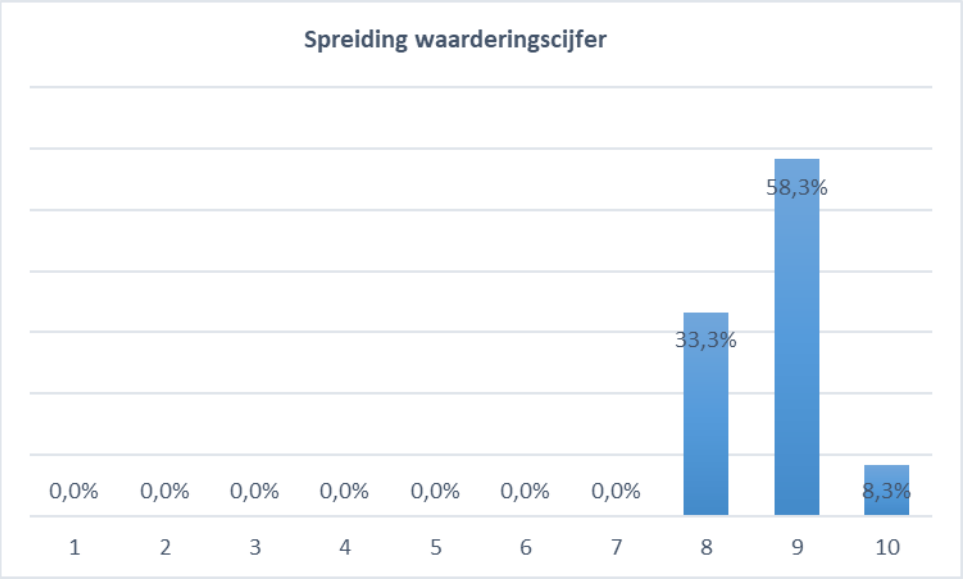

Figuur 55. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Opleiding gebruik van kleine brandblusapparaten - Gent" (181904 E1)

Evaluatie 'Opleiding gebruik van kleine brandblusapparaten' (Ranst, 23 mei 2019 – 181904E 2)

Aantal deelnemers: 11

Aantal respondenten: 9

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,0/10

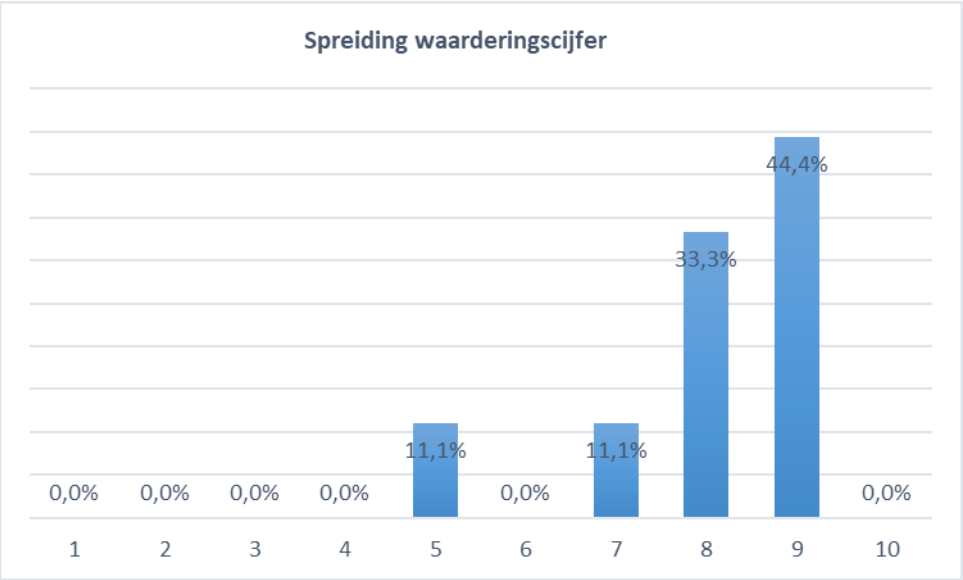

Figuur 56. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Opleiding gebruik van kleine brandblusapparaten - Ranst" (181904 E2)

Zowel in Gent als in Ranst leerde men hoe efficiënt te reageren bij brand. In de voormiddag kwam de theorie aan bod, in de namiddag de praktijk en kreeg men de kans om zelf te oefenen bv. met een brandblusser. Deze combinatie van theorie en praktijk was een prima werkvorm. De praktijkoefening vormde absoluut een meerwaarde aan deze opleiding. Alle instructeurs hadden de nodige ervaring en waren enthousiaste leermeesters. Een regelmatige opfrissing is volgens de deelnemers zeker zinvol.

Terugkomdag preventiemedewerkers

Evaluatie 'Terugkomdag preventiemedewerkers' (Provinciaal; november 2018 en maart/april 2019 – 181904F)

Dag 1

Aantal deelnemers: 41

Aantal respondenten: 32

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,1/10

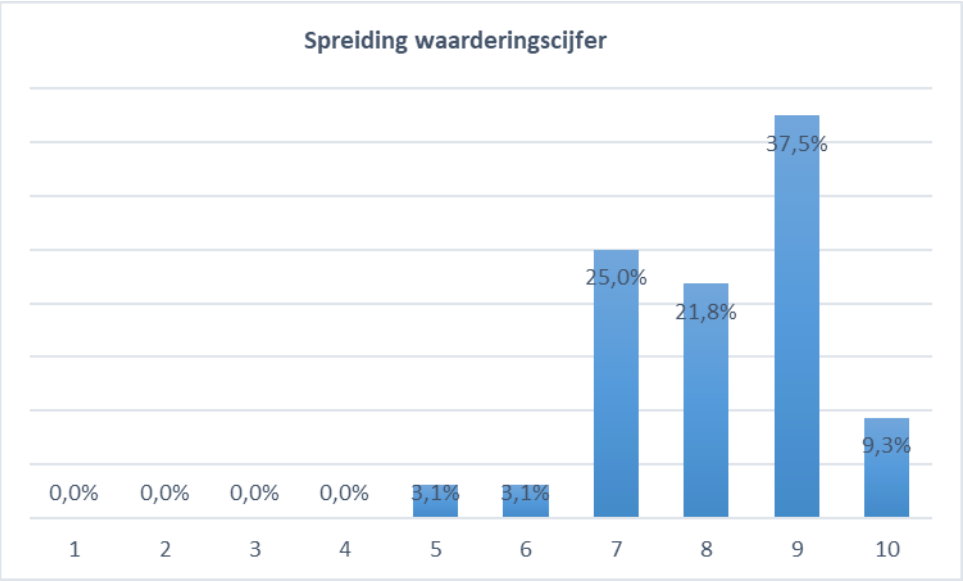

Figuur 57. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Terugkomdag preventiemedewerkers – dag 1" (181904F)

De deelnemers kregen tijdens de eerste halve dag van de terugkomdagen preventiemedewerkers een nieuwe tool aangereikt om mee aan de slag te gaan. Men vindt het een overzichtelijk en gestructureerd werkinstrument/werkdocument en zorgt voor een leidraad en houvast. De lesgeefster, Christa Vercruysse, is deskundig, duidelijk en to the point. Ze vertelt alles op een aangename en vlotte manier.

De terugkomdagen zijn steeds zinvol en nuttig omdat er dan ervaringen worden uitgewisseld tussen de verschillende centra.

Opvolging is voorzien en ook wenselijk omdat het de eerste keer is dat met dit instrument gewerkt wordt.

Opleiding vertrouwenspersonen

Deze opleiding is nog niet afgerond. Er zijn nog 2 sessies in de loop van het schooljaar 2019-2020

Supervisie vertrouwenspersonen

Evaluatie 'Supervisie vertrouwenspersonen' (Gent, 15 januari 2019 – 181904H1)

Aantal deelnemers: 8

Aantal respondenten: 7

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,4/10

Evaluatie 'Supervisie vertrouwenspersonen' (Leuven, 16 mei 2019 – 181904H2)

Aantal deelnemers: 10

Aantal respondenten: 4

Gemiddeld waarderingscijfer: 8,7/10

Tijdens deze supervisie werden vooral gekende zaken terug opgefrist, waar zeer belangrijk is. De opdracht van vertrouwenspersoon werd nog eens verduidelijkt. De werkvorm vond men prima met de nodige interactie. De deelnemers hadden nog meer casusbesprekingen verwacht. De spreker was zeer vlot, deskundig en tot he point. De syllabus was beperkt maar meer materiaal is beloofd. Een jaarlijkse supervisie in voldoende.

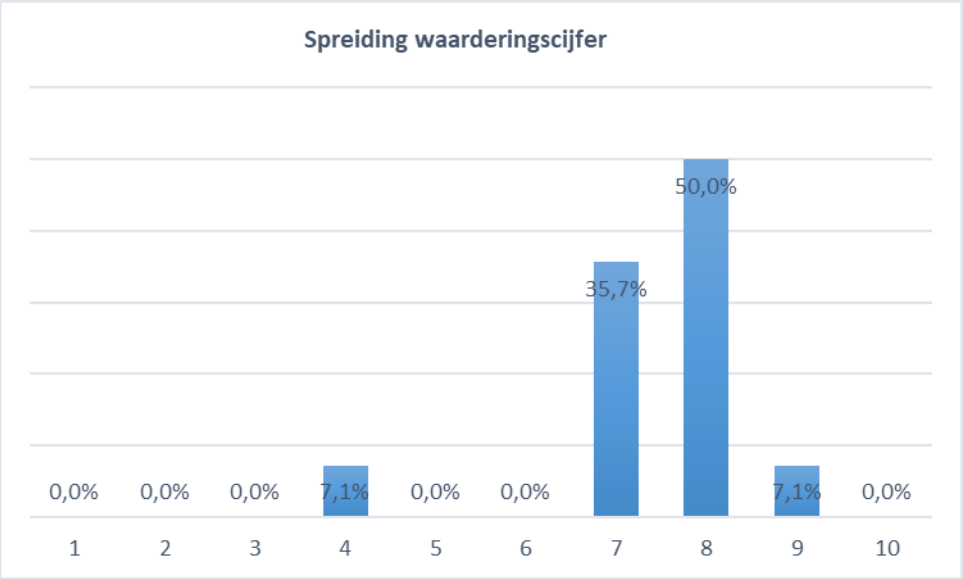

Figuur 58. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Supervisie vertrouwenspersonen" (18194H)

Startpakket voor nieuwe CLB-directies

Evaluatie 'Startpakket voor nieuwe CLB-directies' (Schaarbeek; 12 september, 18 oktober en 7 november 2018 – 181904I)

Aantal deelnemers: 6

Aantal respondenten: 6

Gemiddeld waarderingscijfer: 7,6/10

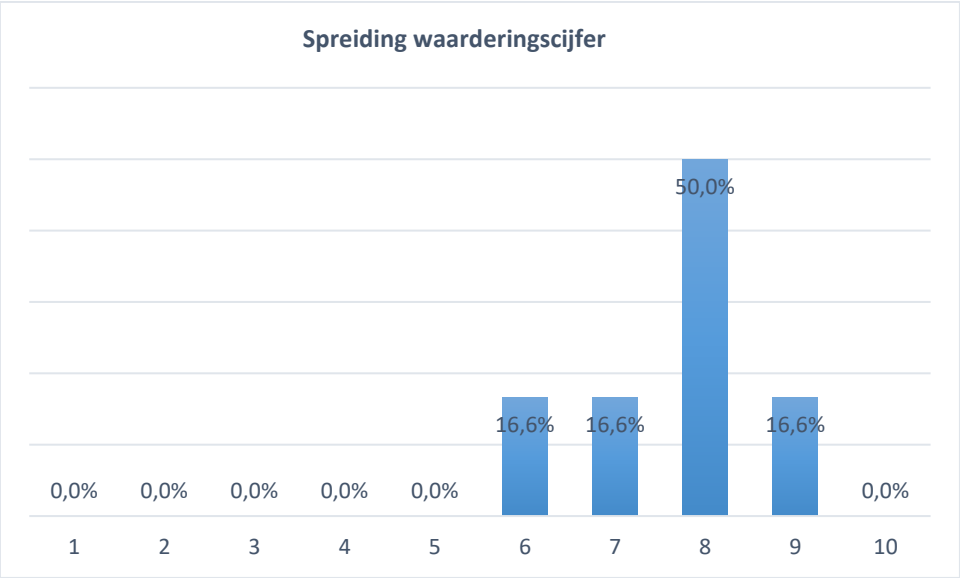

Figuur 59. Spreiding van het waarderingscijfer van de nascholing "Startpakket voor nieuwe CLB-directies" (181904I)

De nadruk lag op informatiedoorstroming waarbij andere werkvormen weinig aangewezen waren. Toch mocht het bij momenten wat interactiever zijn. De informatie die werd gegeven was zeer nuttig, vooral voor wie van buiten onderwijs of CLB komt. Voor de anderen werd de brede kennis omtrent CLB-werking bijgewerkt. Er werden veel thema's aangehaald en algemeen besproken om zo een globaal idee te krijgen. Het was bovendien interessant om tips te horen waar alles is te raadplegen en waar je meer achtergrond kan terugvinden.